

૨૦૭૦૦

શ્રી
ભક્ત શિરોમણી
ભજન સંગ્રહ.

તથા.

દશ અવતારની આરતી

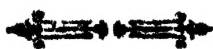
— *Reg. No.* —

સંશોધન કરી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરતાં

મંગળદાસ બેઈતારામ શાહ.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.

રીચી રોડ-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૩ છ.

પ્રત રૂપ૯૦.

મંચન ૧૯૭૯.

સને ૧૯૨૩.

શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં શા. વાડીબાલ
 નાથાલાલે છાપા રીચી રોડ—અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૦-૮-૦.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૦૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ભાગ્ય શિરોમણી

વિષય ૬ - : ૧૨૧

ભક્ત શિરોમણી

ભજન સંગ્રહ

૧૯૫૭

— ❀ ❀ ❀ —

ગણપતિનું ભજન ૧.

— ❀ ❀ ❀ —

રણજણ રણજણ ચાલો મેરે હાતા,

હયા ભાવે મન લોળાણ.

શુદ્ધ શુદ્ધ નારી તારા ચમર ઢોળે હાતા,

મહેર કરોને મોરારીરે.

રીઝયા ગુરૂ દેવ સુંદાળા,

જોડ્યાં મારા ફદીયાનાં તાળાં,

પારવતીનો પુત્ર તો ઠહીયે હાતા,

ખીતા શંકર દેવા.

રીઝયા ગુરૂ દેવા.

અથ સીંદોરના ચડે રંગ ચોલા,

કંઠડે પુલકાની માળાણ,

કાનમેં કુંડલ જળકતાં આવે હે હાતા,

હરશન દીઓને દેહારા.

રીઝયા૦

સંત સાધ કરા ભજ બનાવહે,

વિદ્યાપીઠ

અમદાવાદ

૧૦૭૦૦ મુજરાતી કોપીરાઈટ-સ

૭-૧૯૭૧

જયામે બેઠા હે શુર મેરાજી.

ઠાયા બેઠી પ્રભુ પાપ ઉતારો હે દાતા,

શુન્ય સખરગઢ ઘેર્યોરે.

રીઝયા૦

દેવાદાસ કેરી સેવા બનાયલ,

હરદામાં હુવે અજવાળાજી;

ભાવદાસના બોલ્યા રામદાસ,

પ્રગટ કરોને પોઠારા.

રીઝયા૦

શ્રી રામચદ્રાય નમઃ ૨

આજ સુખી હું તો આનંદ પામીરે,

અવધ વસે અંતરજામીરે, ચાલો જોવાને જઈએ-ટોક

દસરથ નંદન આનંદકારી,

સુરતી સુરતી મનોહારીરે.

ચાલો૦

કાને છે કુંડળ મઠરાકારે,

માથે મુગટ ધર્યો ભારેરે.

ચાલો૦

બાંયે બાબુબંધ બેરખા સોહે,

જોધને મનડું તો મોહિરે.

ચાલો૦

રઘુવંશી રાજા છે રામ રૂપાળા,

કંઠે ધરી વનમાળારે.

ચાલો૦

ઘર ઘર પ્રત્યે અવધપુરમાંહે,

આનંદ ઓછવ થાયરે.

ચાલો૦

વિધવિધ જાતનાં વાજાંત્ર વાજે,

અવધ ગાજે છે અવાજેરે.

ચાલો૦

વામ ભાગે સતિ સીતા ખીરાજે,

હક્ષિણે લક્ષમણ રાજરે.

ચાલો

સહિત ભરત શત્રુધન ભાઈ,

મારૂંતી રહ્યા કર સાહીરે.

ચાલો

સામ મેઘ સમ રામજી રાજે,

લલીત વર સીતાજી છાજેરે.

ચાલો

સજીવ લોચન છે રઘુરાય

નીરખી સામ ન્યાલ થાયરે.

ચાલો

મુળદાસનાં ૩.

વચનને વિચારીરે સંતો તમે ચાલજોરે

હરે ભાઈ એછે મોટાનો મમરે,

ભાવેને અમૃત માંહે વીખ લઈ ગોળીયેરે,

હારે એનું એનું કોટીક બેસે કમરે,

જીવો સેવો સ્વામને સ્વામ સેવોરે,

નકલંકી નામને જીરે સેવો સામને.

ગળીને સાકરરે લઈને નાખે દુધમારે,

હરે લઈને પતંગને પાયરે;

વશીઅરની ટાઢેરે વીખ ઘણું નીપજેરે.

હારે ભાઈ પંડ પડે કાં જીવડો બાયરે.

જીરે

ગંગાનાં જળ વહે અતિ નીર્મળાં રે,

હારે એને પીધે પ્રાયશ્ચીત બાયરે.

ગળી ભળીરે જળ કેરા જોગમારે,

હારે ઇતો દલ્હીક જળ કે'વાયરે.

જીરે

મહીને મથ્યે નળ્યેનીધ નીપજેરે;

હારે ભાઈ પાણી મથ્યે શું થાયરે;
 લુણુ તે ભાળ્યુંરે મહી કેરા માટમારે,
 હારે એ તો ગરથ સમુળગો જાય. છરે૦

આણુંને કણુંરે પડયું જેની આંખમારે.
 હારે એને જોયા તણું મુખ જાયરે,
 વિદ્યાને આંજણુરે ગુરૂએ આંજયું આંખમારે,
 હારે એનાં નેતર નીમલ થાયરે. છરે૦

રતનની જતનરે સંતો તમે રાખજોરે,
 હારે જેમ માજન સંઘરે માલરે,
 ખાઓને ખરચોરે વીગતે વાવરોરે,
 હારે ભાઈ ડાહ્યો થઈને હલાલરે. છરે૦

સવેને અમૃતરે પીધું જેસી પાંતમારે,
 હારે છળ કરીને સનમુખેરે;
 અંતઃકરણુરે જેનાં નહિં ઉજળારે,
 હારે ભાઈ દીધું દેવતાને દુખરે. છરે૦

પાત્રને કપાત્રરે એ છે પટાંતરોરે,
 હારે ભાઈ તેથી પાત્રીએ ત્રાસરે,
 કલંકને નથીરે નકલંકી નામનેરે,
 હારે ભાઈ મહારાજ કહે મુળદાસરે. છરે૦

ભજન ૪.

પાંડને પ્રહ્લાંડમાં જ્યારે વાણી નો'તી ભાઈ
 ત્યારે નાદને ધુન્દ નવ ભરતા છરે સંતો,
 પ્રહ્લાને વિષ્ણુ માહેશ્વર નો'તા ભાઈ;

ત્યારે આપે આપ કરતા જીરે. સંતો

જીરે સાચો ધર્મ છે હાં હે સંતો,

ખારણ લીતર એક જામ છે.—ટેક.

મનમથી માયાએ મળ રચાવ્યો

ત્યારે નાહને બુંદ પ્રકાશો.

જીરે.

પાંચ મુદરીકા લઈને પ્રગટ કીધી ભાઈ,

ત્યારે ચૌદ લોક રચાવો.

જીરે.

મહા મંત્ર લઈને પંચ પ્રકાશો ભાઈ,

ત્યારે ઘટ પાટે પુજા કીધી.

જીરે.

શિવને શક્તિ મળી ધર્મ ચલાવે બા

ત્યારે ઉઘેયા પાટે પધાર્યા

જીરે.

પાંચે મળીને મહા વ્રત સાધ્યો ભાઈ,

ત્યારે નામ ધરાવ્યું નીજરી.

જીરે.

એક શીખરથી ગંગાજી મગાવો ભાઈ,

ત્યારે વાચેને કાચે વૈતરણી

જીરે.

સગત જુગતને લઈને એ ધરણી ભાઈ,

ત્યારે શબ્દમાં રે'ણીને કરણી.

જીરે.

દયા ધરમ લઈ પરમારથ દેખો ભાઈ,

ત્યારે આપ પાણું નવ લેખુ.

જીરે.

ગુરુજીના શબ્દે તમે હુઈને હાલો ભાઈ,

ત્યારે સર્વે દુરીજન દેખો.

જીરે.

શબ્દ તીરથ થકી ઉન મુની રેહેવું ભાઈ,

ત્યારે જાત વરણુ નવ ભાળો.

જીરે.

મુળદાસ કહે જે નર ભીતર જાગ્યા ભાઈ,
ત્યારે સકળ ધર્મને પાળો

જરે.

ભજન પ.

જરે વટાવડા વાટેને ઘાટેરે
વીલંબ નવ કીજીએરે-ટેક.

સ્વપનામાં સુતારે હરિજન જાગજો,

તારો જન્મ પદાર્થ જાયરે,

દેવને હુલ્લ છે આ દેવતા,

તે પુરણુ ભાગ્યે પાય.

જરે વટાવડા વાટને

એવા વાટેને ઘાટેરે વીલંબ ન કીજીએરે-ટેક.

એવું આપો આપુ અરપીને પરને પોખીએરે.

તે ભજવા શ્રી ભગવાન

આત્મને પરઆત્મ એક કરી જાણજો.

તે દયા સમો નહિ દાન

જરે.

એવા પરદેશી પરોણુલા આવ્યા ઘેર આપણેરે

તે વાયક દેશી વાય એવા જાણો છે પોતાના,

ઈચ્છે પારકા તે પુત્રને પરીવાર

જરે.

એવા સરોવરને તરોવર પડ પરમાથી,

ખચે સો વેડી ખાય;

એવાં નદીયુંના નીર નવસેં પોતાતણુ

તે નીર નવાણે જાય.

જરે.

એવા છતેને પોતે નવ વાવરે,

એ અણુસમણુ છે સાથ;

કાયાને માયારે મીથ્યા કરી જાણ્યો
 તે સંભારી નહિ આવે સાથ. છરે.
 પંડને પસોરા પોઢયા પ્રાગ પાંદડે,
 ત્યાં પંખીડા વસે દોનુ પાસ,
 કાળને કબાડી આવ્યો તેને કારમ્યો.
 તે નીત્ય પરલેને નીત્ય નાશ.
 સંસારીઓ સુતોરે ઘેરોરે લઈ ઘેનમાં,
 જેને અન્ય માયાની આશ,
 એવાં હરીજન ભાગ્યારે, શબ્દ રૂડા સાંભળી
 તે તો મહારંજ મુળદાસ ગાય.

ભજન ૬

નવધા ભક્તી કરો એ સોહંગ,
 નામ જપો જનમ ભવ તરો
 ગુરૂ ગણપતી ગુરૂ ગુણ ભંડાર
 તોગ તરે મુક્તીના દાતા;
 તો નીગમ કહે નીરધાર છરે નવધા ભક્તી,
 પ્રથમ નામ પ્રહેલાદ આધર્યા,
 ઋશી નારદને પ્રતાપે.
 નરસિંહ રૂપ ધર્યું નારાયણે,
 તો પરીબ્રહ્મ પ્રગટાયા છે આપે
 હાથ ભેડેને હનમાનજી ઊભા,
 તો રામજીકેરા નીજ વાસા,
 વાથે ને કાથે કેવળ ભક્તિ,

તો રામજીના ચરણની વાસા.

જરે.

ચરણકમળ લક્ષ્મીએ સેવ્યા,

તો પતીવ્રતા પદની દાસીજી;

એ નીજ ધર્મ કર્યો નારાયણે,

તો અખંડ મુર્તિ અવિનાશી.

જરે.

સખારે ભાવે અરજીને સુખ દીધું,

તો કૃષ્ણ ઉપાશણ કીધું;

માહા કલ્પાંતે પાંડવને ઓધાયી,

તો ભક્તિ અલેખપદ દીધી.

જરે.

અકૃડને જ્યારે ભમર ભાસ્યો,

તો આત્મરૂપ છે એકે,

કૃષ્ણ વીના બીજું કાંઈએ ન ભાસ્યું,

તો વેદ પુરાણે વીવેક.

જરે.

શ્રીમદ્ ભાગવત સુકહેવે કહ્યું તું,

તો પ્રીછકને રસ પાના;

નામ લેતાંરે અલયપદ પામ્યા,

તો વૈકુંઠનારે વૈમાન.

જરે.

સેવારે પુજા પૃથુરાએરે કીધી,

તો બળ રાજ આપનીવેદી;

મુજદાસ કહે કોઈ મહા સંત જાગ્યા,

તો નવધા ભક્તિ નીવેદી.

જરે.

ભજન ૭.

દેવાય તો રામનામ લેજેરે, નીકર સુન રહીએ હો ખંડા;

વનરામાં રહીને વનફળ ખાતા, વિના પાત્રવમાં પડયા રહીએરે હે
 સાધુ સંતની શેવા કરીએ, સાધુના સંગમાં લગીએરે; હે
 આરે સંસારીઓ વહો જાય છે, તેની સંગાતે નવ જાએરે. હે
 કહે મુળદાસ વેદની વાણી, રૂઢયકમળમાં લઈએરે. હે

ચુંદડી.

સુંદરવરની ચુંદડી, માંહેછે આત્મારામનો આંક ઓધારણુચુંદડી
 દ્વપ તીર્થ મેં જહુ કર્યાને વરત કર્યા અપાર;
 લગવત લવાની જહુ લજ્યારે, મારે હરીવર મળવાની આશ. ચું
 પ્રદ્ધાએ વણુ વાવીઆં ને, વીણે આરે વેદ,
 સનકાદીકે સુતર કાંતીયારે, તેનો કોઈ ન જાણે ભેદ. ચું
 ત્રીગુણે તાંણ્યો તાંતણ્યોને, માંહી પ્રેમનાં રસ પાણુ,
 નુરત સુરતની નળી ચાલીરે, એના વણુનારા સંત મુજાણુ. ચું
 આરે મુગટના ખુટા રચ્યાને, માંહી તાણુના રંગ પાંચ,
 ચોવીશું સાળે ચડ્યડચુંદરે, માંહી છે વિવેક વિચારનું રાચ. ચું
 વીહુર વ્યાસે રંગી ચુંદડીને, મુખદેવે પાડી ભાત;
 જહુ ખુદ્ધિએ ખુટા જડ્યારે, એની જુજવી જુજવી જાત. ચું
 ગુરૂએ ઓઢાડી મને ઘાટડીને, ઉપર સુંદર શ્રીફળ ચાર;
 શ્રીગુણુ સાથે સમાઈ કરીરે, મારા પુન્ય તણો નહીં પાર. ચું
 વિવેક વિવાહ રચ્યાને, માંહી વંરાચ્યનારે લગન,
 પ્રભુજી પીયુ પધારીઆરે, માંહે મોઢે ભરાણું છે મન. ચું
 મન કરમ વથને માયાફને, મેં મેલી લોકની લાજ;
 હથેવાળો હરીશું ગ્રહયોરે, મધ્ય મંડપમાં માહારાજ. ચું
 આર તે જુગની ચોરી રચીને, માંહી મન છે જેતરપાજ.

સરમહુતાશન પ્રગટીઓરે, માંહી છે વાણી તણી વરમાળ. ચું
 કમ કાષ્ટનો હવન કીધોને, મંગળ વરત્યાં ચાર,
 ચીતાજીએ દાન બહુ દીધારે, અમે કોડે જમ્યાંરે કંસાર. ચું
 રાતો રંગ રેણી તણોને, એનો પુરણ લાગ્યો પાસ,
 અનંત જુગે રંગ નહિ ઉમટેરે, વાણી ગાયછે સંત મુળદાસ. ચું
 અખંડ એવાતણુ વર હું વરીને, પરણીને રાખ્યા પાસ,
 જે જન ગાએ ચુંદડીરે, એનો વૈકુંઠ હોજો વાસ. ચું

દેવાયત પંડિત.

હે વીરા પાત્ર પરખ્યા વિના સંગ નવ કીજીએજી.
 ઓલ્યા અજ્ઞાની ઉપાધી કરશે. ટેક

હે વીરા હેમનો કરેલ એક ઉંદર હતોજી,
 તેને હંસે પાંખમાં લીધો,
 સસીયર થયો ત્યારે પાંખું સંધારી.

પાંખુ પાડીને અળગો થયો. હે વીરાં

હે વીરા સજીવન મંત્ર એક વિપ્ર ભણ્યો,
 તેણે મુવેલો વાઘ જીવાડ્યો.

હે વીરા એ વાઘે ઓલા વિપ્રને માર્યો, પડકારી પેહેલે થાપે. હે

હે વીરા દુધ સાકર લઈને વશીયરને શેશ્યો,
 તન મનથી વીખ નવ છાંડ્યો,

હે વીરા અજ્ઞાની જીવને જ્ઞાન નવ આવેજી.

ભલે વાંચીને વેદ સંભળાવે. હે વીરાં

હે વીરા ભવના ભુલ્યા નર હીંડે ભટકતાજી,

એના લેખ લખ્યા છે અવળા,

દેવલ ચરણે દેવાયત પંડિત જોડ્યાછ,

એતો સમજ્યા તે નર સવળા.

હે વીરા.

ભજન ૯

પેલા પેલા પવન ફરકશે, નદીએ નહીં હોય નીર,
 ઓતર થકીરે સાયબો આવશે, મુખ્ય હનમો વીર,
 દેવાયત પંડિત હહાડા દાખવે, સુંબુલે દેવલદે નાર,
 આપણા ગુરુએ સત્ય ભાંખીયું, જુઠાં નહિરે લગાર;
 લખ્યા ને લાખ્યારે સોય દીન આવશે, ટેક.
 ધરતી માથે હેમર હાલશે, સુના નગર મોબર,
 લક્ષ્મી લુટાશે લોકો તણી, તેની કાંઈ રાડ ને જુમ દેવાય.
 પોરોરે આબો સંતો પાપનો, ધરતી માગેરે લોગ,
 કેટલાક ખડકે સંહારશે, કેટલાક મરશે રોગ. દેવાય.
 ખોટાં પુસ્તકો ખોટાં પાનીયાં, ખોટાં કાળનાં કુરાન,
 અસલ જાદીરે ચુડો પહેરશે, એછે આગમનાં એંધાણ. દેવાય.
 જતી સતીને સારખમતી, ત્યાં હશે સુરાના સંગ્રામ,
 કાયમ કાલીંગાને મારશે, તે નકલંક ધરશે નામ, દેવાય.
 કંકરીએ તળાવે તંબુ તાણશે, સો સો ગામેની સીમ;
 ફીરે દીસે રળીયામણી, લેળા અરજુન ને ભીમ. દેવાય.
 યશ્રીમ દીશાથી સાયબો આવશે, આવે મારો જુગનો જીવન,
 કળીજુગ ઉથાપી સત્યજુગ થાપશે, તે જોડ્યા દેવાયતપીર દે.

ભજન ૧૦.

ગુરુ તારો પાર ન પાયોરે, પાર ન પાયોરે,
 પૃથ્વીના માલેક તારને હોછ.

હાંરેહાં ગવરીપુત્ર ગણેશ દેવને સમરોળ,
 સમરૂ સારદા માય; મેં વારી૦
 હાંરેહાં જમી આસમાન મુળ વિના માંડુંજી હોળ.
 થંભ વિના આલ ઠેરાબ્યોરે. મેં વારી૦
 હાંરેહાં ગગન મંડપમાં બાલક ખેલેજી હોળ,
 બાલકરૂપ સવાયોરે; મેં વારી૦
 હાંરેહાં સુનશીખર ગઢ અલક અખેડાજી હોળ,
 વરસે નુર સવાયોરે, મેં વારી૦
 હાંરેહાં જળહળ જોત્યું દેવા તારી જળકેજી હોળ,
 દરશન ખીરલે પાયોરે, મેં વારી૦
 હાંરેહાં સુખી જુનો દેવાયત પંડીત બોલીયા હોળ,
 સંતનો ખેડલો સવાયોરે, મેં વારી૦
 ગુરૂને ઓળખ્યાજી હોળ, સ્વામી તારો પાર ન પાયોજી

જેસલ ૧૧.

નહી મેરૂ નહિં મેઢની, નો'તા ધરણીને આકાશ,
 આંદોને સુરજ દોય નહોતા, તે દી ધણી મારો આપોઆપ,
 ખીરને પોકારે મુજ લાવરા, સતી તારો ધર્મ સંભાળ.
 ચોતાના પુન્ય વિનાં પાર નહિં, ગુરૂ વિના મુક્તિ પણ નો'ય પીરને

ભજન ૧૨.

વારેવારે કહું મારા દીલડાની વાત, જાડેજા કરી લે ભલાયુ,
 ચોડા જીવણારે જેસલજી;
 હળ ખેડતો મેં તો હાલીને માર્યો, પાદર લુટી પાણીયારી;
 કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આગળ, જેસલજી. વારેવારે

તોરણ આળ્યો મોડખંધ માર્યો, પીઠીઆળાનો નહિ પાર;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ઘણી આગળ, જેસલણ. વારેવારે
ચોવીશ વરસ લગી ચોરીયું કીધી,
અમારા અવગુણનો નહિ પાર.

કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ઘણી આગળે જેસલ વારેવારે
આવી આવી અતીથી જમાત જાડેજ,
તેમાં તો સાયબો મારો આવીયો.

અવર ખાવાને લગવો લેખ જાડેજ,
સાયબાને પીતાંખર પાઘડી. વારેવારે.

રોજ ચરે નવ લખ જાડેજ, તેમાં તે સાયબો મારો આવીયોરે
અવર રોજને લાંબી સીંગ જાડેજ

સાયબાને સોનેરી સીંગડી; વારેવારે.

અવર રોજને ઘાસ જાડેજ સાયબાને કરતુરી કેવડોરે.

જેસલણ બોલીયા તોળલ કાઠીરાણી જાડેજ

બોલ્યા તે પીરહુદી પાખંડીરે, જેસલ. વારેવારે

ભજન આગમ ૧૩.

શખ્તોના બાંધ્યા સંતો શું કરે, પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ મળો
નાયક આળ્યોરે સંતો દો જણારે, ત્રીજું કેમ સમાય,
પંથ ઘણો જાણું એકલું, એ પાળાં કેમ ચલાય. શખ્તો.
સોના કટારી સતીએ કર ધરી, પાળી માંડી છે પેટ,
કુખ છેદી કુંવર જનમીઓ, એ જનમ્યો માઝમ રાત, શ.
હીરની દોરીનો બાંધ્યો હીંચકો, બાંધ્યો આંખા કેરી ડાળ,
પવન હીંચોળા હરી મોકલે, આલમ તારો આધાર. શખ્તો.

બાઈ પાડોશણ મારી બેનડી, રોતાં રાખને નાનાં બાળ;
 અમારે બવું ધણીને માંડવે, તારા કેહેશું બરને બુહાર. શ.
 ત્યાંથી તોળીરાણી ચાલીયાં, આવ્યાં વનડા મોબર
 વનમાં વસે એક વાંદરી, ઠેકે મોટેરા ઠેક. શબ્દો.

ત્યારે તોળીરાણી બોલીયાં, સાંભળો વનડાના રાય,
 હરે વળગાડી તારાં બચડાં, રખેને બુલતી ચોટ; શબ્દો.
 મારાં બચડાં મારી ઉરમાં તોળલ ત્યાં તારાં સંભાળ,
 ફાળીયા અનને કારણે, પુત્ર તારો આંખાની ડાળ. શબ્દો.
 પુત્ર સાંભળી પાને ચડયો, અંગડે વાપી છે પીડ;
 ચાન હતાં સતીનાં થરહર્યાં, પડતાં છાંડયા પ્રાણ. શબ્દો.
 ગરથ ગણી ગાંઠે ધરો, એ તોળલ છાંડયા પ્રાણ;
 અધવચ ધોરી દુહ્યા, એનો ર્યો દેશું જમાખ શબ્દો.
 જેસલ ગાંઠડી ઉપાડીયાં, ચાલ્યાં ધણીને દુવાર;
 સામા મોહોલ મહારાજના, દીપક રચીયલ ચાર. શબ્દો.
 મતમાં ગાંસડી ઉતારી હે, ઉઠો તોળલદે નાર;
 તમે જાગ્યે જામો જામશે, બોલ્યા જેસલરાય. શબ્દો.
 આય શીખે સુણે સાંભળે, તેનો વૈકુંઠમાં વાસ;
 સાંસડીયા કાઠીની વિનતી, જાગો તોળલદે નાર. શબ્દો.

ભજન ૧૪.

પીરકેવરાણારે, જેસલને તોળીબાઈ, શાધકેવરાણીરે જેસલને તોળી
 જેને દલડે ભરાત કોઈએ ન આણીરે.

અત્રા હો બુગમાં સીંધ્યા પીર જેસલને તોળી દોઢ
 ખીજને થાવરને જ્યારે જામ્યો રચાગ્યારે હાં.

ધણી કેરાં પાટ માંડણારે હાં

આજમ રાતના હુવા મછંદા, ત્યારે ચોરીથકોઘેર આંબ્યોરે અલાહે

તોળીને ઘેર જ્યારે જામૈયો રચાંબ્યોરે હાં

અને કાઠીડે કીધી કમાણીરે ભાઈ;

તોળી ચોડી લઈ જેસલને સોંખ્યા;

ત્યારે સાહેબ રાખ્યા સંઘાતેરે અલા હો

ચોવીશ વરસ સુધી ચોરી કીધીરે હાં

અને ઘણેરાં જીવ સંતાપ્યારે;

ઘોળાં આંબ્યાં ત્યારે ઘણીને ધાર્યો

ત્યારે મંદીર પધાર્યા મોરારીરે અલા હો

અકલ ખેતરમાં કોણુ નર સીધ્યા,

જેસલને પીર જેતોરે ભાઈ

અંબરમાં અજેપાલ સીધ્યા,

ત્યારે ભોળલે ત્રણુ નર તાર્યારે. અલા હો

ખીજ હતું તે સાધુ સુખ વાવડરે હાં

અને વેળુ વાવી ઘેર આંબ્યારે;

એક મને હુંઈ અલખ આરાધ્યો

ત્યારે સાચા મોતી ઘેર લાંબ્યો અલા હો

ઉંચા મોહોલને તે પર આંખત્રીરે હાં

અને નીચા ગંગાજલ પાણીરે;

માલદે કોટવાળે ઉમા આરાધ્યો,

ત્યારે જેસલ તોળી નર વાણીરે

અલા હો જુગનાં સીધ્યા પીર જેસલ તોળી,

દહડે ભરાંત કોઈએ ન આણીરે હો; અલા હો જુગમાં

ભજન આગમ ૧૫.

કામ કોધ મન માંચલાને વારોરે, સાધુ ધરમ સંભાળોરેહો

મન વાત બાવો શું સમજાવેરે, પવન વેગથી ન્યારોરેસંતો

આઠ કુળ પરવત પર ધરા જેમ ધુજેરે,

લેળા હનમો હશેરે હો.

કાલં

દશમે દરબાર ગુરૂએ દયા વરતાવીરે

રણુ વગડામાં ગુરૂએ રમતુ માંડીરે,

પાપી પરણે હોશેરે હો.

કાલં

મનના માન્યા મરૂએ મેઘ વરસાવ્યા;

ત્યારે પડઘે કાળીંગો ભાગ્યોરે હો.

કાલં

નાગરવેલે નિત્યે કુળ હોશેરે,

એવા વાંજયા વધારો બાવો કરશેરે સંતો.

એ અમરકુળ સાધુ ધને હોંસે ત્યારે,

તાં કાળીંગાને મારોરે હો.

કાલં

મેં પણુ લોભી મેં પણુ લાલચુરે,

ચરણાંગત સ્વામી તારોરે હરે હરે સંતો,

સઘળા પંડિતના ગુરૂ દેવાયત જોડ્યોરે,

મેં આધીન તરો તારે હો.

કાલં

અખો ૧૬.

એક દીન એ સો આવશે તે સખળ મારા રૂઢીઆમાં સાહે,

સગારે મિત્રને કારણે, કોઈનું જોર નવ ચાહે.

કાઠો કાઠો એને સા કરે, જાણે જન્મ્યોજ નોતોજ. એક૦
 થટનો ઘુંઘટ અળગો કરો રોક્યા દશે દરવાજાજ; એક૦
 કાળે કાયાનો ગઢ ઘેરીઓ, રોક્યો દેહનો રાજાજ. એક૦
 સોળરે વરસની સુંદરી, ઉભી ટગ મગ જુવેજ,
 આરે કાયામાં હવે કાંઈ નથી, ઉભી ધુસ્કે રૂવેજ, એક૦
 વેઢ વીંટીને સાંકળાં, વાની વીધના વાગાજ;
 કુટુંબ મળ્યું સહુ સામઠુ, સર્વે લુટવાને લાગ્યાજ. એક૦
 બેની ભલામણ શેરીએ માતા અંપેથી વળશેજ;
 સગારે સગારે તમે શું કરો, સગાં વળાવીને વળશેજ. એક૦
 સગારે વન કેરાં લાકડાં આવી ભેળાં બળશેજ.
 કેનાં છોડે ને કેનાં વાછરે, કેનાં મા અને બાપજ. એક૦
 અંતકાળે જાવું એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપજ;
 એક નહિરે ત્રાપો નહીં તુંબડાં નહી કાંઈ ઉતારાનો આરોજ
 કર જોડીને અખો એમ બોલીયો પ્રભુ મને પાર ઉતારોજ. એક૦

ભજન ૧૭.

ચેતન ચેતજેરે હાં આવ્યો તારો મનખ્યા જન્મ અવતાર. ટેક.
 સ્મરણ કરીલે જીવડા સભાગીઆને,
 પ્રભુ ભજો તો ઉતરો પાર. ચેતન,
 કાયા કાગદ જેસી કોટડીનેરે, ભરીએલા અનગળના ભારારે;
 કાયા બેઠી તારી જીવડા લાગીને, સંત ઉતારે ભવ પાર. ચેતન,
 હરી નામનાં હાટજ મંડાવો ને, ભક્તિનો કરો વેપારરે,
 વીઠલ નામની વસ્તુ વોરેરે તોલાં રાખો ટેક શાલરે. ચેતન,
 ધીરજની તમે ઢાલ બાંધો, સતની બાંધો તરવારરે;

શમ નામ અખતર પેરોને, માંહેલા કાળીમાને માર. ચેતન.
 માત તાત તારાં કુટુંબ કળીલાને ઘરે સકળવંતી નારરે,
 હરિ તુહા એને મુખજ આપેને, જમવા આપે બાઝી મરરે. ચે.
 સેજ તળાયુને અવલ આશીકાને ધન દોલતનો નહીં પારરે;
 આંહીનું ધન્ય તારૂં આંહીજ રહેશે ને સાથે નહિં આપે
 તલભારરે. ચેતન.

દેવાય તો તમે અજ્ઞાન દેખેને, ભરીયા છે મરથ ભંડારરે,
 જીતનાય ચમણે ભણે અખીયોને, સત વચન છડીદાર. ચેતન.

અખો ૧૮.

આતમ એક છે હાં એક બોહર એક ખાણરે,
 માર આવ્યા પછી આતમ, મધ્યમ છે તાંણ વાણરે. આતમ.
 ભાઈરે પ્રાણજીવી ત્રીવંશ્ય, સુંદર બાંધ્યા છે વરણ ચાર;
 સોનું સરવે એક છે એના ઘાટ ઘડ્યારે અપાર. આતમ.
 ભાઈ મેલો મમતાને, ટાળો સંશયરે પરહરોરે પાખંડરે
 શેરડી સરવે એક છે, જોળ સાકર ને ખાંડ આતમ.
 હાથે હાથી કેરાં હાડકયાં, કહેવાય મુવાશણ નારરે,
 નાવણ ચોકો નીત્ય કરે, એના બે બે અવળાએ ન્યાય આ.
 નવસે નવાણું નદીયુનાં નીરજ ચાલ્યાંને,
 જુજવા જુજવા તે બયરે,
 આઘ સરવાળે સૌ એક છે, એનાં નીર પોઆં નરવાણ. આ.
 આચારીને સહાય અવગત, મુગ શોધ્યા વિના ભરમરે,
 કહે અખો આતમરૂપ વિના, કેમ કરી છુટશે કરમ. આતમ.

ભજન આમમ ૧૯

એત્યેને પાટેરે જમો ભગશે, મળશે વરણુ અઠારે,
મોટા મોટા મુનીવર આવશે બેઠા આસન વાળીરે;
વિરા મારા વાડીયું વધાવીયું,

આત્યા સતગુરુ મુનીવરને સેવીએ;

અપો મરવો ને રૂઠો કેવડો, લીલી નાગરવેલરે,

ફાલી પુલીને ફળ જામશે,

મેલો મનડાની આંટીરે.

વીરા

આમટો સ્વાર્થ તમે કાં કરો ફળ જાઓને વેચીરે,

આવતા અભીયાગતને ઓળખો;

જીવડે આંખ્યું મીંચીરે.

વીરા

પાખંડ મેલીને યાઓ પાધરાજી,

મન રાખોને દરીઆરે;

મેલા વાઢા શું તાણશે, ધર લેશે વમળારે.

વીરા

રણુનો રાહો ત્યાં રણ ચડયો, હલ સામાં ડગલાંરે;

શીશ પડે વાંકો ધડ લડે, પાછાં ન ભરે પગલાંરે. વીરા

છડીયુવાળારે ચડી ચાલશે, કેમ પોહોચાશે પાળારે,

લાલીયુંવાળાં જ્યારે ભેટશે;

કાયર દેશે મો ટાળારે.

વીરા

પારકાં લોજન તમે કાં જમો, જમતાં લાગે છે મીઠારે;

તલ તલનાં લેખાં ધણી માગશે, જડશે અગા જુતારે. વીરા

રેહેપુરે પરવશ નર પંથ, ટેકમાં બેસવું ખડાની ધારે;

જુતનાથ ચરણે ભણે અમૈયો;

માહેલા મણ્વરને મારેરે.

વીરા૦

જીવણદાસ ૨૦.

સમજ મન તું સોય નર થેલા,

આવ્યો વાયકો અડેકડે. (૨)

રામ નામની છડીયું ચાલે, સીચાણો અજ્ઞાન ચડે,

પલમાં પ્રાણી પકડી લેશે;

જેમ પંખીમાં બાજ પડે.

સમજ૦

તુને ધુત્યો ને મુને ધુત્યો, પરનારી શું પ્રીત કરી;

એ દહાડા પ્રાણી દલમાં રાખો,

અંતકાળે તો આડા ફરે.

સમજ૦

છાની વાતો ચોરે ધાડે, ધારણ વિનાની નાચે ધડે;

સંતની સેવા જ્ઞાન ગરીબી,

એ જુગટીયાના નહીં જડે.

સમજ૦

જગજીવનસે જગડો લાગ્યો, અનેક ભુપ તયાન લડે;

દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે,

તે પ્રતીત હોય તો પાર પડે.

સમજ૦

ભજન. ૨૧

હીરલો લાધ્યો મુજ રાંકનેરે, કોડી એનાં મુલ કેવાય;

અવેરી મળેથી એનાં પારખ્યાં;

એનાં મુલ તો મોંઘેરાં થાય,

વરતન જોઈ વસ્તુ વોરીયેરે હાં;

જેમાં અવગુણ નોય.

જિવાટક૦

સતગુરુએ મારી મુને શારડી,
શાર બેઠો દુદીયા માંય;
ટંકશાળે ગયા પાછા નહિ ફરે,
નાણાં સાચાં રે કહેવાય.

વરતન

ચિંતામણી મણીરે સોહામણી,
શોભા વરણુવિ ન જાય;

જેનેરે દીઠે કમળ ઠરે, આપ સરીખા ફેહેવાય.
મુંઠારે ગરવા મારા સાધશે જેનો સોનેરી રંગ,
ઘોણે ઘોણેરે રંગ નત નવો;

વરતન

ઉલટી જશેરે પતંગ.

વરતન

ખરારે ખોટાનાં લેશે પારખ્યાં,

જેમાં તાવતાં તરત પરખાય;

કહેરે જીવણ એને જોખતાં,

કુડીયાં સાંધણમાં જાય.

વરતન

ભજન. ૨૨

મીરાંબાઇ પુરવ જનમની છે પ્રીતડીરે,

નામ નહીંરે છોડું હરી.

મારે રૂઢીએ લખ્યા હરીના લેખરે,

નામ નહીંરે છોડું હરી.

મોલમાંથી મીરાં ઉતર્યા, ત્રાકામાં ભરીયા ભાર;

લખી કાગળ રાણે મોકલે,

એ મીરાં એકવાર ચીતોડગઢ આવરે.

નામ

ચાર પાંચ પત્ર રાણે મોકલ્યા બાજે મીરાંની પાસ,

સગુણુ જેવું મીરાં સાસરું,

લજવું માસાને મોસાળ.

લખી ઠાગળ રાણો મોકલે, દેળે મીરાંને હાથ;

ચાર પાંચ આહુ મીરાં આમડાં;

અરધું આહું તુને રાજ.

નામ૦

તમે રાઠોડની કુંવરી, અમે છંચે ચમાર;

કાલે રાણો ઘેર આવશે,

મીરાં શું થાશે હવાલરે.

નામ૦

ઝેરના કટોરા રાણો મોકલે દેળે મીરાંને હાથ,

અમૃત કરી મીરાં ગવાં,

મારો સાયબો રાખે મારી હાજ.

નામ૦

પાટ સખી પીળી થઈ મીરાં,

ઢોક જાણે પડ્યા રોગ;

એવી લાંઘણુ મીરાંખાઈ કરે,

મારે હરી બલ્યાનો આવ્યો જોગ.

નામ૦

રાણોજી ખખર મોકલે, જાળે મીરાંને મોહોલ;

મીરાં સુવાં હોય તો ખાળજો,

ડાગ દેળે જમનાજીને ઘાટ.

નામ૦

ઝાજ પખાજ વેણું વાળીયાં, ઝાલરનો ઝણકાર;

કાશી નગરના ચોકમાં,

મને ગુરૂ મળ્યા રાહીદાસ.

નામ૦

બાહરવો બલે ગાજીઓ, નદીએ ખલહીયાં નીર;

દાસ જીવણુ સંતો એમ કહે,

મીરાં ભજનમાં રહેલો ભરપુર.

નામ૦

ભજન ૨૩

રામ સમર મન રામ સમરલે,

અરે મુખં ઠરું મન સુતા;

જાગત નગરી ચોર ન છુટે,

જપ મારેગા જમ હુતા.

રામ૦

જપ કર તપ કર કોટી થન કર,

કાશી જમ કરવત લેતા

મુઆ પછી મુક્તિ નહિં હોરે,

રણમેં સરજો જમ હુતા.

રામ૦

ભોગી હોકર જટા વધારે, અંગ લગાવે ભજુતા;

દમકી કારણ દેહ જલાવે,

સો ભોગી નહીં જમ હુતા,

રામ૦

ભોગી હોય સો જંગલ રહેવે,

કાળ કોષધું (દે) દંડા;

અધર તખતપર આપ બીરાજે;

સો ભોગી હય અબધુતા.

રામ૦

સુતા સો નર ગયા ચોરાશી,

જાગ્યા સો નીરચે હોતા;

દાસ જીવણ સંતો બીમને ચરણે;

અનુભવી અનુભવ લેતા.

રામ૦

ભજન ૨૪

મેં મસ્તાની મસ્તી ખેલું મેં દીવાના દર્શક;

ક્ષમા ખડગ લઇ આગે પોતું

મેં સીપાઈ હું મેરમકા.

મેં મસ્તા૦

ધનન ધનન ધડીઆળા વાગે, તાલ પખાજ અરૂ મૃદંગા

સુન સીખર ગઢ સૈન ચલાવું,

નાચ નચાવું નંગ રંગા.

મેં મસ્તા૦

રાય આંગણીએ વાંસ રોપાવું, ધીમા ઢોલ બજાવુંગા.

નટવ! હોકર નાચ નચાવું,

અણભેપઢ લઈ આવુંગા.

મેં મસ્તા૦

મેં દાસી સખ સંતન કૈરી.

પાંઉ પીઆંલા અવીનાસી;

ખોજ ખખર તું ને દીલ ભીંતર

રોમ રોમખર લે લાગી.

મેં મસ્તા૦

જીવન સુનડો સાધો ભાઈ, કઠીન કામ હે વેરાગી;

નુરત સુરતકી સાન ઠરાણી,

સકળ ભરમના લે લાગી.

મેં મસ્તા૦

ભજન ૨૫.

અમારા ને અવગુણરે, ગુરૂજના ગુણ ઘણારે,

અમારા અતગુણ સામુ મત જોય. (ટેક)

ગુરૂજ ભારો દીવોરે, ગુરૂજ ભારો દેવતારે;

ગુરૂજ ભારા પારસમણીની તોલ. અમારા૦

ગુરૂ ભારા ગંગારે ગુરૂ ભારા ગોમતીરે;

ગુરૂ ભારા કાશીને કેદાર.

અમારા૦

ગુરૂજ ભારા ત્રાપારે ગુરૂ ભારા તુંબડારે

એ તુંબડે ઉતરીએ ભવ પાર. અમારાં

બાલીડાં મેલાવોરે ગુરૂ ગમ જ્ઞાનનાંરેજી;

ધ બાલીડાં જરણી માંહેલો જામ. અમારાં

ગુરૂને પ્રતાપે દાસ જીવણ બોલીયારેજી;

દેજો જામને સંત ચરણમાં વાસ. અમારાં

ભજન ૨૦

દેખ્યા હોય તો કહી બતાવો, મોતી કૈંસા રંગા હોજી;

ગુરૂ ગમ કરી ગોતો ગગનમાં, ત્યાં છે ગુપ્તી ગંગા. દેખ્યા.

ધ્રુવડ ગુરૂને છીપા ચેલા, દીવસે નહીં પગ ડંડાજી,

આગમ લાખે પણ ગમ નહિ નરને,

આપ વખાણે અખંડા. દેખ્યા.

દીપક ગુરૂએ જ્ઞાન બતાવ્યું,

નામ પ્રતાપ નવડંડાજી;

પીંડ બ્રહ્માંડમેં અપરપારા,

નહિં સુરજ નહિં ચંદા. દેખ્યા.

કયાંસે આયા કયાં સમાણાં, એહી બડા અચંબાજી,

મોતી ન નિરખ્યાં પીયુ ન પરખ્યા;

અ પ ભયા આનંદા. દેખ્યા.

આત્મ ચીન્હો અનુભવ પામ્યો,

મટી ગયા સોય ફંદાજી.

દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે,

ધ્યાની પુરૂશના ધંધા. દેખ્યા.

ભજન. ૨૭

બવું છે મરી મેરમ બવું છે મરી, લે લગાડી રામ ભજીલે,
 મેડા મંદીર માળીયાં તારાં બશેરે પડી;
 કાચી કાયાનું સ્થુલ અંધાણું, જાણે ધુળની ધુળ ઘડીરે. મેઠ
 સગું કુકુંજ તારે લુટવા લાગે, કાંનની કડી,
 કાઢો કાઢો એને સહુ કહે, હવે રોડો માં ઘડી. (૨) મેઠ
 પુલની ઘોડે પુલી રદ્યા છે, બાણીએ ગરથમાં ગળી,
 જમડા આવશે જીવ લેવા, પછે ભાગશે નળી ભાગશે નળી. મેઠ
 સાધુની સંગ ગુરૂની સેવા એ વાત છે ખરી,
 દાસ જીવણ સંતો લીમ કંરે ચરણે,
 જન્મ જાય ટળી—જન્મ જાય ટળી.

મેરમ.

ભજન. ૨૮

મારો બાળપણનો ગેલીરે, મારી કાયાનો સંધાવીરે,
 જેણે પ્રીત જમતમાં કીધી.
 વહાલા મારા પહેલી પ્રીત ધ્રુવજીએ કીધી,
 જેણે અવીચળ પદવી લીધીરે. જેણેઠ
 વાલે મારે ભાવે ભાજી વીડુરની ખાધી;
 જેને સંગતે શુભકા સીધીરે. જેણેઠ
 વાલે મારે જલમાં મજે યુમ કીધી,
 તેની તરત ખમર લીધીરે. જેણેઠ
 વાલો મારો વંદરા તે વનના વાસી,
 એમ બોલ્યા જીવણદાસરે. જેણેઠ

ભજન. ૨૯

મારે બાળપણની પ્રિતુરે, પુર્વ જનમની પ્રીતુરે,
 એધા મોહોલ આવોરે;
 એક એઈ વેરીએ જોત્યું; બાળા વીના પડે ન ભાત્યુંરે,
 શાર જીવે ભીતુંરે. એધા મોહોલ
 તમ વિના નથી રહેવાતું, વાલમ આવો કરીએ વાતું,
 આવી છે એકાંતુંરે. એધા મોહોલ
 દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે, વારણા લડ વારીવારી,
 મરીબ ગવાણીરે. એધા મોહોલ

ભજન ૩૦.

ઉસી ઉધારા તારા કેટલાક રડશે વાહાલા,
 ખોલીયું લીધું છે માગી ભાડે. ટેક.
 એવો માંધો મુઠો મનખો મેલીને જાવું છે એક દહાડે.
 સગુરે કુટુંબ તારું જાંપલા મુખી વાલા,
 મીત્રો વળાવી આવ્યા ઉજડ પાડે. ઉસી૦
 દેહના ડુંગર તારા ડોલવા લાગ્યા વાંલા,
 વચને બંધાયા દેહિએ કાચો નાડે. ઉસી૦
 દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે વાંલા
 સાધુ વોળાવા કોઈ નહિ પાડે— ઉસી૦

ભજન ૩૧-મું.

સત ગુરૂ મળીયા એના સંશય ટળીયા,
 મારી ભય જમણા ભાગી ટેક.
 જીવે રામ લે જમણા ભાગીજી.

જ્ઞાન ગબડ મેંતો કંઈ નહિ જાણ્યું.

મારી સુરતાં સાહેબ શુરે લાગી.

જીવેરામ સુરતા સાહેબ સુરે લાગી,

નાલીકમજસે નાવ થલતહે,

જળ હળ જોત્યુએ જાગી;

જીવેરામ. ૨

નર તો સનમુખ ચાલે.

કાયર જશે ભાગી.

જીવેરામ. ૩

બીજડી બંદુકડી ને પ્રેમ પડીતો,

અમને ગાલ ગણેલી લાગી.

જીવેરામ. ૪

દાસ જીવણ સંતો લીમને ચરણે વાંલા,

સંત મળ્યા સુહાગી.

જીવેરામ. ૫

મીરાંબાઈ ૩૨.

જારતો ધણીને દીનાનાથ, વાતુ અમે કેન કરીએ.

લટકામાં આવું ને લટકામાં જવું, લટકામાં સમજવું. ૧

એક ઠેકાણું તમને એવું બતાવું તે, બે ઘડી ઉભા રહેજોરે

મુખ દુખની આપણ વાતુ કરીએ વાલમ, જોખન જાય રસ લેવારે. ૨

સોના બિઠાણી ને રૂપલાવું બેડું હાથમાં જળ જમુનાજીની જારી

રાણી રાધાજી જાણે પાણીડાં ચાટ્યાં, જાણે સોળ વરસની નારી. ૩

સોજે શણગાર તારે અંજો બીરાજેને, હાથમાં સોનાકેરો ચુડો

બાઈમીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાઃગુણ વહાલો વર છે રૂડો. ૪

ભજન ૩૩.

નીન નીત લજવું તારું નામ તારું નામ મારા શામરે

પ્રેમ થકી મને પ્રભુજી મળ્યા હોજી, નીત નીત.

કાંઈ નવ સુજે ઘરનાં કામ મુને કામ; પ્રેમ
 આ કાંઠે ગંગા વાંલા ઓલે કાંઠે જમના, પ્રેમ
 વચમાં રૂડું ગોકળીયું ગામ-રૂડું ગામ.
 મુની સેજડીઆં મોરી નીદ્રા ન આવે વાંલા,
 ભાતરે ભાતનાં ભોજન પીરસીયાં વહાલા.
 જમવા ન આવે ઘેલો શામ ઘેલો શામરે. પ્રેમ
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા;
 છેલી બાકીના રામ રામ રામ રામરે. પ્રેમ

ભજન ૩૪.

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત, બાઈ અમે બાળકુંવારાંરે; કા
 જળરે જમનાનાં હું તો, ભરવા ગછતીરે.
 કાનુડે ઉડાડયાં આછાં નીર-ઉડયાં ફરરરરરે કા.
 જમુનાને કાંઠે વાલે રાશ રચ્યો છે રે,
 સોળસે ગોપીમાં ગાલ્યાં ચીર—ફાટયાં ચરરરરરે, કા
 હું તો વરણાગી કાના તારારે નામનીરે;
 કાનુડે તાણીને મારયાં તીર વાળ્યાં—અરરરરરે. કા
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વહાલા,
 કાનુડે બાળીને કીધાં બાખ—ઉડી ફરરરરરે. કા

ભજન ૩૫.

જુનુ થયુંરે દેવલ જુનુ થયુંરે મારો હંસલો નાનોને દેવળ જુનુ થયું
 આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, કાંત ગયાને માંહે ખુરીયાં. મારે
 આરે કાયા હંસા પડવાને લાગી,

હંસને પાંજર પકડું રહ્યું, મારો
 લેવતેવડીરે હંસા મળી ગોવાલણ, તેશું મનડું મારે મોહ્યું મારો.
 શીશં કહેપ્રણ ગરધરના ગુણ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાછ પાઉં મ.

તોળીરાણી ૩૬

જેસલ કરીલે વિષાર, માથે જમ કેરો માર;

સ્વપ્ના જેવો છે સંસાર, એમ તોળીરાણી કરેછે પોકાર.

આવેને જેસલસાય, પ્રેમથકી આપણ મળીએ;

પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં, જઈ ભળીએરેણ. ૧

અનુલવ આવીઆ અવતાર, માથે સતગુરુ ધાર,

જાણું ધણીને દુવાર, ખેલડી ઉતારો લવપાર. આવો

આદો મુરજ વસે છે આકાશ નવલખ તારા એની પાસ;

જવન પાણીનો પ્રકાશ, સહુ લોક કરે તેની આશ. આવો

સુરના ગુણનો નહી પાર, ભક્તિ છે ખાંડા ધાર;

ગુમરા શું બાણે સંસાર, એનો અળે ગયો અવતાર. આવો

છીપુ સમુદ્રમાં યાય, વાકી ધન્યરે કમાય;

સ્વાંતીના મેહલુ વરસાય, ત્યાંતો સાચા મોતી યાય. આવો

મોતી એરણમાં એરાય, માથે ધણુ કેરો ધાય;

પુટે કટકીયાં કહેવાય, સાચાની તો ખળે ખમડ યાય. આવો

જીવની ગતી ગુરૂની પાસ, કેવી કસ્તુરીની પાસ;

તોળીરાણી તેજના અંબાર, સેવડોની લેવા આવે લાજ.

નવલખ કોયળીયું બધાય, તે તો ગાંધીડા કહેવાય;

શીરામણેક હાટે વેચાય, તે તો મુલે મોંઘા યાય. આવો

નીત્ય કહી નાંવાને જાય, કોયલા ઉભળા ન યાય;

શુભકાનો બેળો બાપ કોને કેહવા બંધ માવઠા મેંએ કણુ ન વેડાય,
 દેખા દેખી કરવાને બંધ, એતો અધુરીયો કવાય;
 હાથમાં દીવો લઈ કુવે પડવા બંધ,
 ચાર ગુગની વાણી તોળીરાણી ગાય. આવો.

ભજન ૩૬.

તમે વીશ્વાસી નર વેઠયા મારા રાજરે,
 નર નુગરાસે નેડે. ન કરીએ. ટેક.

હંસલોને બગલો બેઠ એકજ રંગાણ, બેઠા સરોવરની પાળ
 હંસાને ચારો સાચાં મોતીનોણ, બગલો ડોબે કાઠવ ઝારો.
 ચાલુ બજારમાં માણે માણારાજરે, નર નુગરાસે નેડો ન કરીએ.
 બાજ મારા ધણીનો પાટ મંડાણેણ, બળહજતી જોત્યુ કથ રાણી
 શુરને પ્રતાપે મતિતોળલ જોડ્યાંણ, મારા સંત અમરાપર માલેણ.

ભજન. ૩૮

કાઠીરાણી તારો સાયબો બતાવ, તોળીરાણી તારો ધણીરે બતાવ
 અધલવાની અરજ કરૂ હે બહેબરેણ. ટેક.

વસ્યો શુભાને વાસ બહેબ, અણુલવ આડા આવ્યા બહેબ
 એમ તોળલ કહે છે. ૧

નું તારૂં પાપ પ્રકાશ બહેબરે, તારી બેલડી ખુડવા નહિ દડ
 બહેબ એમ તોળલ કહે છે. ૨

હેરણાં હેરયાં લગ ચાર તોળલદે મનના મરધા મારીયા
 તોળલદે એમ બહેબે કહે છે. ૩

હુંટી કુંવારી જનો તોળલદે, સાત વીશું મોડ બંધ માર્યા
 તોળલદે એમ બહેબે કહે છે. ૪

વાળી ગોંદરેથી ગાય તોળલદે, બેન લાણેણુ દુવીઆં
 તોળલદે એમ જાડેને કેહે છે. ૫
 ફાડી સરોવરની પાળ તોળલદે, વનમાં મોરલા મારીયા
 તોળલદે એમ જાડેને કેહે છે. ૬
 બોલ્યા જેસલરાય તોળલદે સંત અમારા પર મહાલેજે
 તોળલદે કેહે છે તું તારૂં રૂપ પ્રકાશ જાડેજે
 સારી બેલડી જુડવા નહિ દઉં જાડેજે એમ તોળલ કેહે છે.

ભજન. ૯૩

ફળે મુખ લાઈડાનો લાવ હાંરે હાં કાઠી રાણી
 સતી તોળલદે અમને તારજે એજ. ૮૬.
 હાંરેહાં જેશળ જગનો ચેરજો હેજ, ખાતો ચારે ખંડહારે;
 સંઘ તું કરીએ જેસલ શાધ્યની હેજ;
 વસીએ થુલા ભેગો વાસ હાંરેહાં, કાઠીરાણી અમને તારજે હાંજ
 હાંરેહાં સતીરાણી તોળલદે એમ બોલીયાંરેજ
 હાંરે જેસલ કપડાં ધોધને લાવ હાંરેહાં
 એરે મારગે સુરામજે હેજ, જેસલ વાળીધરે લાવ હાંકાઠી-
 હાંરેહાં નથીરે પોગ્યા જેસલ સરોવરે હેજ;
 નથી બોલ્યાં નીર મેરે હાંથે હાંરેહાં
 અવધવંચે ઉજળાં હુધ રહ્યાં,
 તોળી તારો સાયબો સશીયાર હાંડરે કાઠીરાણી.
 હાંહાંરે જેસલ જામેયા રચાવીએ રે જ
 મુનીવર મળ્યા લખ બે ચાર. હાંરેહાં
 તેમાં તે ધણી મારો આવી મંડ્યારેજ

જેસલ રહેજે હું શીયાર હાંરેહાં.

હાંરેહાં કળીયુગમાં નીધ્યા ધણીરેળ નીધ્યા છે ટેકશાળ.

હાંરેહાં નીધ્યા સુણીને સાધુ નિરમળ્યોરેળ

ઉતરે શીર હુઆ ભાર. હાંરેહાં

હાંરેહાં જેસલને ધણી મારો આવી મળ્યારેળ

સતી તોળલને આરાધ.

હાંરેહાં જુનો જોડેજો એમ જોલીયારેળ

તોળી તારો સાયજો સસીવાર. હાંહારે

ભજન ૪૦.

કચ્છથી જેસલ ઉમાએ જરે, મેવાડ માલો આરાધે
સુનીવર મળ્યા સુનાવરા લોમ આધો આધી એડો. ૧.

ઉમા જેસલકર મંડયો. લાયલા ભાવે મળવો
માલે જેસલને પુછ્યું આપણે હોય જાળખાઈ
હાથે પંજે દઇને મળ્યા ઇન્સા ધારયા ભાઈ એડો. ૨

ધરે જુત્યા ધોરી ન મે, કુવે કડવા પાણી
આરાધે અમૃત હુવા ઇતોલ કાડીરાણી એડો. ૩

સાવ સોનાની શુરૂની બારંગી તેમાં રૂપાદે રાણી
માગ્યા માગ્યા મે વરસાવીયા ઇમાલા દેર રાણી એડો. ૪

જેસલે વાવી પારસ પીપળી માલે વાવી બર,
પાંડુ પીઆવે પરડીયું ડાળું વરમાંડ જાય. એડો. ૫

પરબત પાંખડમાં કામડી કોરાણીજી,
આજુગ જતાં જશે નહિં પીપળી પરાંની. એડો. ૬

ધનવે ડુંગર સંતો પત્ર ધરો, સાધુ દ્યો વિશ્વામ્,

ગર ગુરૂનાં બેસણાં થાપના પીરવી, એડા. ૭
 એ થાન આગે તર મળ્યા નવે નાથે આરાધી;
 લક્ષમણ ગીરધર બોલીયા, સતધરમની નીશાની. એડા. ૮

ભજન ૪૧.

જાડેજરે તાર તંબુરે સતિના હાથમાં રેજી,
 સતી કહેછે અલકનો આરાધ જે દી બોલ્યાતા મેવાડમાં;
 પુ દીના બોલ સંભાળ, જાડેજરે વચન સંભારી વેહલા જાગજેરેજી.
 જાડેજરે મેવાડથી માલો રૂપો આવીયારેજી
 તે દુખનારે બોલને કાજ, ત્રણ દીવસરે ત્રણ ઘડી;
 શુરા હોય તો જાગ્યા જાડેજરે વચન સંભારી વેલા જાગજેરે
 જાડેજરે કાલી કહેવાશે કાઠી રાણી.
 મુવા પછી નરને બોલ્યાના હોય નીમ;
 જાડેજરે ધપ ધમને શ્રીફળ તો ચડે,
 આતો છે ખરાખરીને બેલ જાડેજ
 જાડેજરે અળસ મરડીને જેસલ બીઠીયારેજી ભાંગી ભાયુંનીરેખાત
 જાડેજરે પેલા મળ્યા રૂપા માલને પછે મળ્યા તોળીનાર જાડેજરે
 જાડેજરે માલો પારખને રૂપાપેઢીએરેજી વેરે હીરાહીરાને લાલ
 વચન ચુક્યા તો જાશે ચોરાસીમાં, રેહજે તમે વચનુંની લાર
 એમ વચન સંભારી વેહલા જાગીયા.
 જાડેજરે કીધાં લગનને કીધા છાંટણુ લાગી વીવાહની ખંત,
 કન્યાએ કેસરીયાં પે'રીયાં તો સોડ મીઠોડાં જાડેજરે હાથવચનને
 જાડેજરે જેસલને ઘરેતોળીરાણી બોલીયાંરે, નવી સમાતુ બોલ્યા
 સહુ વળાવીને પાછાં વળ્યાં, એક ન વળ્યાં તોળલનાર વચનને.

હરમન પુરાણનું ભજન ૪૨

ચરસ્વતી માલુ તું દીનકયાળુરે, ચરણે નભાવું શીશ ભાઈ
 કીરતી કહીએ રાજ હરમન તણીને વાણી આપેને જુગદીશભાઈ,
 અકલગતી છે તમારીને અરજ સુણો નાથ અમારી ભાઈ ૧
 અજોધાપુરીમાં અસિ ધણેરા રાજા, હરચર દેતો રૂડાં દાન ભાઈ
 ઈંદ્રતાપ તેનો જીવે ન શક્યો તે છોડી ચાલ્યો ઈંદ્રાસન ભાઈ
 ચાલીને વધકુંડમાં જઈને અરજ સુણોને, કમળના નાથ ભાઈ ૨
 ઈંદ્રાસન તમે સાચવેને સ્વામી અમથી રહ્યું નવ જાય ભાઈ
 હઠ લીધે રાજ હરસમેરે ઈંદ્રાસન તો લેવાય ભાઈ
 તેની વાર તમે કરો, રાયની શી વડે થાય ભાઈ. ૩
 સરવે મળીને જ્યારે પરીઆણ કીધાને છળવાને હરચનરાય ભાઈ
 વિશ્વામીત્ર મુખ વાણી ઓચરીઆ, હું વેગે અજોધામાં જાઉં ભા
 છલ્યા વિના એને જો પાછો આવું તો સાત જન્મ થાઉં ભાઈ
 ઓટાં વચન નવ ઓલીએ મુની એમ કહેછે વધકુંડરાયભાઈ
 જીવન છોડે પણ ભક્તિ નવ છોડે એતો સત્યવાદી કેહેવાય ભાઈ
 હરખ ઘણે જ્યારે તમને થાય પણ છળાય નહીં હરચનરાય ભાઈ
 ત્યાંથી વિશ્વામીત્ર ચાલીયાને, આવ્યા અજોધાની માંય ભાઈ
 ચરણ પખાળીને ચરણામૃત લીધાને આદર ધણેરા દેવાય ભાઈ
 સાર લેવા તમે આવ્યા અમારીને,
 જે રૂશી ઓલ્યા વચન વીચારી ભાઈ. ૪
 તુલસીની માલુ તારે કંઠ ખીરજેને લ્યોછો રામનાં નામ ભાઈ
 રાજરીતું તમે છોડી કરીને આ કરોછો સાધુનાં નામ ભાઈ
 રાહું જ્યારે તમે નથી જોતા વળીને રામજયો નિધિ હરી ભાઈ

રાજા કહેછે તમે સાંભળો. રૂશી મારે રામ રૂદ્રીઆંની માંહી ભાઈ
 રાજ છોડું પણ રામ ન છોડું મરને ઉથલપાથલ હવે થાય ભાઈ
 હીણીબુદ્ધિ શું થો છો અમને, આવું ઘટે નહી રૂશી તમને ભાઈ
 તરત ત્યાંથી બ્યારે ઉઠીયા રૂશી નિસચી નગરની બહાર ભાઈ
 વરાહરૂપે જઈને વાડીમાં પેઠા, વનસ્પતી ભાગીરે અઢાર ભાઈ
 ભુમ તેની હવે શહેરમાં આવીને ત્યારે અડયો રાજાને ક્રોધ ભાઈ
 અશ્વરાજનો બ્યારે ત્યાં હવે તેડયોને આપ થયા અસ્વાર ભાઈ
 સાથે સેના બ્યારે ત્યાં હવે તેડીયોને આપે થયા અસ્વાર ભાઈ
 મુખથી હવે એમ કહેછે રાય તમે સાંભળો સઘળી સેનાય ભાઈ
 જેની પાસેથી વરાહ નિસરેને તે તેની વાંસે બાય ભાઈ
 વાત સાંભળીને વરાહ તવ વહુટયો હું બહુ જ્યાં હરચનરાય ભાઈ
 રૈવંત તો રાજાને ચમકાવીને પોતે ગયા વન સધાવિ ભાઈ ૧૧
 ક્રોધ કરીને રાજા હરચન ચાલ્યા વરાહની વાંસો બાય ભાઈ
 અઘોર વનમાં જઈ અલોપ થયા ત્યાં મળ્યા છે વિપ્રાય ભાઈ
 કહો વિપ્ર તમે શું રે સુણાવોને

હો પ્રભુ તમે કયાં જોવો ભાઈ ૧૨

રૂશી કહેછે તમે સાંભળોને રાજા તમથી કારજ નવ થાય ભાઈ
 કુંવરનાં બાળક છે વિપ્રનાં તેને કન્યાદાન તો દેવાય ભાઈ
 ગાંઠે દ્રવ્ય જોતિ નથી અમારેને તેને માટે અજોધ્યામાંબહુ ભાઈ
 સત્યવાદી સુરોરાજા હરચન કહીએને મહાદાની તો કહેવાયભાઈ
 જે માથુ તે મુને આણીજ આપેને સારે મારાં કાજ ભાઈ
 બીજો કોઈ એવો જગતમાં ન થાયેને.

એમ કહેછે રૂશી સાંભળને રાય ભાઈ. ૧૪

રાજા કહેછે તમે સાંભળો રૂપી વસ્તુ હરચન માફ હવે નામ ભાઈ
 જે માગો તે તમને આણીજઆપુને સાફ સઘળાં તમારાં કાજ ભાઈ
 વિપ્રને પરણાવો તમે કન્યાદાન દઈએ જ્યારે અમે ભાઈ ૧૫
 આલા લીલા જ્યારે વાંસ વઢાળ્યાને ચોરી બંધાવી વનમાંય ભાઈ
 વિપ્ર ખેડા જ્યારે વેદ ઓચરેને ચોરીના આંટા ફેરવાય ભાઈ
 કન્યાદાન દો હવે રાય, ત્યારે કારજ સંપુરણ થાય ભાઈ ૧૬
 કન્યાદાન રાજા હરચને દીધાંને આપુ ફેરા ફેરવી । વનમાંય ભાઈ
 અંથ લાંઠારને લોમકા સરવે, ગજરથ તોરંગ હવે માંય ભાઈ
 અલેધા લઈને અર્પણ કીધી ત્યારે રૂશીએ સ્વસ્તિ કીધીમાઈ ૧૭
 રૂશી કહેછે તમે સાંભળો રાજા હું દક્ષણા માગુ અમે રદ્યા ભાઈ
 સવાભાર સોનું તમે કયાંથી કાઢશેને ગાંઠે નથીરે જરાય ભાઈ
 વિમાસણ તમે શું કરો રાય હવે મુખથી પાઠો હવેનાય ભાઈ ૧૮
 રાજા કહે તમે સાંભળો રૂશી મારા અંગ ઉપર હવે હોય ભાઈ
 અલેધામાં મારી અરધાંગના બીરાજેને હાર અનોપમ હોય ભાઈ
 ચાલોને વિપ્ર હું તમને આપુંને, તમારાં દરિદ્ર કાપુરે ભાઈ ૧૯
 અન્ધરાજને જ્યારે આંચકી લીધેને આપે થયા અન્ધાર ભાઈ
 રાજા હરચન પાળા પધાર્યાંને ચાલી અલેધામાં જાય ભાઈ
 બાણુતો નગરીમાંહે કરાવીને તારા રાણી વેલેશં આવેરે ભાઈ
 સ્નાન કરીને સતી તારાદે ઉઠ્યાંને હરી હરી ઓચરે ધરમાંય ભાઈ
 સતી પધાર્યાં હવે સ્વામીની પાસે ત્યાં પુછેછે હરચનરાય ભાઈ
 સવાભાર જ્યારે સોનું ન થાય તો, સત આપણું હવે જાય ભાઈ ૨૦
 રાણી કહેછે સાંભળો રાજા ધારણ રાખો હવે ધીર ભાઈ
 રૂશીને જ્યારે દાન લીધા વિના ન પીવું આપણે નીર ભાઈ

જાણુ જાણું લાઇ પરધર વેચાઈને સતને જાવા કેમ હાઈએ જાઈ રર
સતને કારણુ જ્યારે સરમે તણુઆને મુખ સંસારનો સાર જાઈ
કહે જામે કેની લાલચ નાકરીએ ને તામ તણેએ જાપાર જાઈ
વિશ્વાસે જ્યારે વળગી ન મહીએ ને સત જાવા ન કંઈએ જાઈ રઈ

ખંડ બીજો.

રાજ મેલ્યા મંદિર મેલીઆં ને
મેલી હીંડોળા ખાટરે લાઇ
સતને કારણુ જ્યારે ત્રણે સંચરીઆને
લીધી કાશી કેરી વાટ લાઇ
રાજા રેઈદાસ ને તારાદે રાણીને
મુખ જપે છે સારંગપ્રાણી જાઇ ૧
વાટે ચાલીને વિશ્વામિત્ર કોપ્યા
તમે લોળાં ચાલોમાં ક્યાંઈ લાઇ
જાઉ જાઉને વેરે તમે જુજવાં ચાલો
ને પુન્ય તમારું હોય જાઇ
એવી વાત જ્યારે તમથી ન થાયે
તો મુખથી પાડોને નાય જાઇ ૨
જાઉ જાઉને વેર જુજવાં ચાલ્યાંને
આગળ હરચન રાય જાઇ
તેની વાંસે સતી તારાદે રાણીને
વાંસે મુંવર ચોઈદાસ જાઇ
કહણુ પણ જ્યારે ચાલી છે જ્યારે

એવી તો કપટ રૂશીએ ચલાવી ભાઈ ૩
 અનેક અશ્વની જ્યારે અસ્વારી કરતા ને
 હાથી અંબાડીએ રાય ભાઈ
 અજોધા નગરીનો રાજ્યો હવે
 પાળો ચાલ્યો હવે જાય ભાઈ
 એમ કહેછે સતી તારાદે રાણીને
 ભલું કીધું તેં સારંગપ્રાણી ભાઈ ૪
 પંખી સઉએ જ્યારે રૂશી પધાર્યાને
 આકાશ ઉડયાં હવે જાય ભાઈ
 સોળ કળાનો જ્યારે સુરજ તપાવ્યો
 ધરા ધાણી ધાણી થાય ભાઈ
 પગનાં જ્યારે પગરખાં ઉતરાવ્યાંને
 અડવાણે પાયે તો ચલાવે ભાઈ ૫
 વાટે વિશ્વામિત્રે પરખ બંધાવ્યાને
 અન્નપાણીનાં ત્યાંય હવે ભાઈ
 શેઠ થઇને જ્યારે સદાવૃત આપે
 પગનાં પગરખાં પહેરાવે ભાઈ
 પંથી જ્યારે ઝારેરાં આવેાને
 લોજન જમતાં તમે જાઓરે ભાઈ ૬
 પગ બળે જોરે પંથી તમારાને
 પગરખાં પહેરાને પગમાં ભાઈ
 ખાઓ પીઓને બેસો આસન કરો
 તમે મુખે શરીરે થાઓ ભાઈ

વિશ્રામ કરો તમે અબધડી આવો
 પછે તમે પંથે સધાવો ભાઈ ૭
 રાજા કહે છે તમે સાંભળો શેઠીઆ
 અમથી જમ્યું નવ જાય ભાઈ
 મારે રૂપિને દાન દીધા પછી
 અન્ન પાણી તો લેવાય ભાઈ
 અન્ન પાણી તો અમે કેમ લઈએને
 સત જાવાને કેમ દઈએ ભાઈ ૮
 એટલો ઉતર દઈને ચાલી નિસરીઆને
 ત્યાંથી તે હરચનરાય ભાઈ
 તેની વાંસે સતી તાર દે આવ્યાંને
 પુછે પરજાઓ હવે ત્યાંય ભાઈ
 પંથી તમે હવે એરેશં આવોને
 લોજનિઆં તમે જમતાં જાવો ભાઈ ૯
 આગળ એક હવે ચાલ્યો જાય
 જાપુ હમણાં જમીને આંય ભાઈ
 સાચું કહોને તમે સુંદરી બાઈ
 તમારે શું સગો થાય ભાઈ
 સુંદરી કહેછે એ સ્વામી છે મારો
 જુડો જોલ તમારો ભાઈ ૧૦
 એ જમ્યા હોય તો લલેને જમ્યા
 મારે રૂપીને દાન તો દેવાય ભાઈ
 એટલો ઉતર દઈને ચાલી નિસરીઆને

ત્યાંથી તારાદે ચાલ્યાં જાય ભાઈ
 લોજનીમાં જમતા હવે જાવ ભાઈ
 આગળ યે જણાં વયાં જાયને ભાઈ
 બાપુ તારા માતને તાત ભાઈ
 જમ્યાં લોજનીમાંને પીધાંરે પાણી
 અમ આગળ કરી વાત ભાઈ
 અમારો કુંવર વાંસે આવે તેને,
 પગમાં પગરખાં પેહેરાવજે ભાઈ
 વાટે વિશ્વામિત્રે કપટ કર્યાંને
 કપટ ક્રીધાં ઘણાં મન માંય ભાઈ
 તેની મહેનત માથે પડીને
 ચાલી ગયા હરચનરાય ભાઈ
 એમ કરતાં સરવે કાશીએ ગયાને
 ચોકમાં જઈ ઉભાં રહ્યાં ભાઈ
 ખડનો પુજો જેણે શિરપર ધર્યોને
 ત્રણે ઉભાં છે હવે ત્યાંય ભાઈ.
 સવાભાર હવે સોનાને માટે
 ત્રણે જણાં તો વેચાય ભાઈ
 ખેલ વિશ્વામિત્ર એવાખેલતો
 સતવાહી સત નવ મેલે ભાઈ
 કુંવર કહે છે માતાજી મોરી
 મુજને રાખો તમે પાસ ભાઈ
 મુજથી એકલું રહેવાય નહી

૧૧

૧૩

૧૪

એમ રૂઢન કરે રોધકામ ભાઈ
 વાત વિશ્વામિત્ર એવી સાંભળીને
 રૂશીજી બેશ્યા વચન ભાઈ
 ત્રણે જણાંને નોખાં લઈ લેસુને
 અકીકી કેર અકેકું આવ ભાઈ
 બીજી ગલીને બીજે ઠેકાણે
 કેઈ કેઈની લેળું નવ થાય ભાઈ
 વાત એવી જ્યારે થડે ભરાણીને
 રૂઢન કરે તારાદે રાણી ભાઈ
 કાશી નગરને ગોંઠરેને
 પોકારે હરચનરાય ભાઈ
 સવાભાર સોનાને માટે
 વેચાણુ તારાદે ખાઈ ભાઈ
 સવાભાર એનું સોનું દીધુંને
 હાન વિઝને હવે દીધું ભાઈ
 સોનું લઈને રાજ સુધ રહ્યાને
 તસ્કર આવ્યા તે ઠામ ભાઈ
 અરધી રાતના ઉપાડી ગયાને
 કેાનું લેવું હવે નામ ભાઈ
 નિરાશ થઈને નિસાશા નાંખે
 સત્ય અમારૂં પ્રભુ રાખે ભાઈ
 વેશ્યા ઘેર સતી તારાદે વેચ્યાંને
 રૂશી ઘેર વેચાણુ રાય ભાઈ

૧૫

૧૬

૧૭

૧૮

વાંસે કુંવર હંમે એકલા જાણે તે
વિપ્રને ઘેર જાય ભાઈ

વાંસે વિશ્વામિત્ર પઠ્યા હવે

ઘેર મહારાજને ન જાયે ભાઈ

૧૬

તારાની ટેક હવે બિંદમે રાખીને

તાપ દેખાડયો તનમાંય ભાઈ

વેચાયા રાજને રાણી

ચાલી પોતે ત્યાં જાય ભાઈ

કઠણુ કામ વિશ્વામિત્રે કીધું

પણ સત્ય જવા ન કીધું ભાઈ

૨૦

સતને કારણે હવે ત્રણે વેચાણાંને

રાણી હરચન રોઈદાસ ભાઈ

કહે દામે એને દુખ ઘણું પડ્યાં

ત્રણે જણાં તો વેચાણાં ભાઈ

ગોવિંદની મતિ નવ જાય જાણી

શ્રી ઘરે ભરે રાજ પાણી ભાઈ

૨૧

ખંડ ત્રીજો.

દિવસની કરવી એકીનેરે

રાતનાં ભરવાં નિરે ભાઈ

એમ કરતાં કેટલાક દિવ નિત્યાને

મુકાઈ જામાં મરીરે ભાઈ

આણુ ધણે રાજ મનમાં રાખે

તેમ દુખ ઘણેશં પ્રભુ નાંખે ભાઈ ૧
 એક દિવસના સમી ભગે રાજ
 હરચન ચાત્યારે ભય ભાઈ
 બાર બેડાનું માથે માટલુ લઈને
 જળ ભરવાને તે ભય ભાઈ
 અકૃત્ય વિશ્વામિત્રે ક્ષીધાં
 ત્યારે સ્વરૂપ દેડકાનાં હવે લીધાં ભાઈ
 દેડકાં થઈને હવે માટલામાં પેઠા
 બાપુ ભાર થયો તેની માંચ ભાઈ
 જળ ભરી રાજ ઘડો ચડાવે
 પશુ રતી ઊંચો નવ થાય ભાઈ
 વિભાસણ હવે બહુ કરે રાય
 પશુ તેની શી વલ્લે થાય ભાઈ ૨
 જળ ભરતાં હવે જરા પોંચીયુંને
 ટાલ પછી શિરમાંચ ભાઈ
 નિશાળીઆની સાથે કુંવર
 આવતા દીઠા હરચનરાય ભાઈ
 દેખીને કુંવર ઘણો શોક પામે
 પશુ દુખના દહાડા નવ વામે ભાઈ ૪
 નિશાળીઆ સરવે ઓશારે આવો
 વાત કહું તમને આંહી ભાઈ
 ઊંડા જળમાં તમે આંધેશ ચાલો
 તો ભાર હળવો હવે થાય ભાઈ

સાંભળી રાજા સમજીને રહ્યા
 ઉંડા જળમાં આધા ગયા ભાઈ ૫
 તરત રૂશી હવે બહાર નિકળ્યા
 ઠેક મારીને જળ બહાર ભાઈ
 જળ ભરીને રાજા ચાલી નિકળ્યા
 ગયા પોતાને દુવાર ભાઈ
 કોપ્યા વિશ્વામિત્ર ભાળીને
 કુંવરને નાંખુ હવે મારી ભાઈ ૬
 ત્યાંથી સરવ ચાલી નિસર્યાને
 તેની સાથે કુંવર જાય ભાઈ
 પુલડાં વીણતાં તરત ફટકાવ્યેને
 પ્રાણ છોડયા હવે જાય ભાઈ
 વક્રુમ વિશ્વામિત્રે ક્રીધાને
 સ્વરૂપ ભોરીંગનાં હવે લીધાં ભાઈ ૭
 નિશાળીઆ સરવ ચાલીને ગયા
 જ્યાં હતી એની માત ભાઈ
 પુલડાં વીણતાં તેને ફટકાવ્યેને
 તારો કુંવર પડયો હવે ભાઈ
 એક કહે છે સતી તારાદે રાણીને
 બહુ ક્રીધું તે સારંગપાણીરે ભાઈ ૮
 દીઠો કુંવરને ડોટજ મુકીને
 ઉપાડી લીધો ઉરમાંય ભાઈ
 રંગીલો કુંવર રાહીઠાસ મારીને

ખાંતીલો ખાંપણુ મિત્રા જાણી લાઈ
 મનના મનોરથ લાવા ન દીધાને
 લાવ એક નવ લીધેરે લાઈ ૬
 હાથે ઠડાં હેમનાં નેરે, શીસ્પર નવધરં સારલાઈ
 સરવે શણગાર તારા શા સંભારે
 મને અંગમાં ઉઠે છે આળ લાઈ
 કુંવર તેં તારી બાળ સંકેલીને
 મને અલાગણીને એકલી મેલી લાઈ ૧૦
 માતાએ કુંવર કાંધ અડાવ્યેને
 સ્મશાનમાં લઈ હવે જાય લાઈ
 મસાણુમાં રાજા હરચન ઉભાને
 લોંચનું લાડુ માગે ત્યાં લાઈ
 સોના મહોરને આપો અમને
 તો દેન દેવા દઇએ તમને લાઈ ૧૧
 માતાએ એજ કુંવરની ખડકી
 અગ્નિ મુકી હવે ત્યાંય લાઈ
 પંખી સ્વરૂપે હવે રૂશી પધાર્યાને
 જ્યાં બેઠા ઇંદ્રરાય લાઈ
 વાંસે ઝડી મેઘની કીધીને
 અગ્નિ આલાવી હવે દીધી લાઈ ૧૨
 અડધું બળ્યું એનું મડદું રહ્યુંને
 હવે જળમાં તણાતું જાય લાઈ
 તરત તેમાંથી હવે ઉપાડી લીધુંને

ખચુ લે કીની માગણી
 મડ માંડ તો જ્યારે વળી જઇને
 અને ખખર નથી હવે તેને લાઇ
 ડાકણ તારા શહેરમાં આવીને
 મડા મસાણમાં ખાય લાઇ
 વાર તેની તે ટાણે કરેને
 નહિ તો શહેર સમુળું જાય લાઇ
 હીણી ખુદી જઈ એને ખતાવે
 પણ મેર મારાજને નાવે લાઈ
 સ્વારથીને શહેર સમુલુંને

૧૩

૧૪

સાથે કાશીનો રાય લાઇ
 નરને નારી ઉરે ધર ઇલ્લી કરીને
 ડાકણ જોવા હવે જાય લાઇ
 મોર આવ્યા વિશ્વામિત્ર ચાલીને
 જઇને ચોટલે ઝાલી લાઈ
 શીશ ઉઘાટેને ઉભી બજારે
 શહેરના મધ્ય માંય લાઇ
 નરને નારીયુ લેળી થઇ હવે,
 ડાકણ જોવાને જાય લાઇ

૧૫

હિમમણે હવે ઝાંપલે આવીને
 તેડયો ત્યાં ખીમલો મસાણી લાઇ
 સતિએ મોહું જ્યારે સ્વામીનું લીડું
 ત્યારે શુદ્ધ વળી છે શરીરમાંય લાઈ

૧૬

પતિને હાથે મારા ગ્રાણુ જો જાશે
 ત્યાં ધારણુ થઈ હવે ધીર ભાઈ
 એમ કહી છે સતી હવે તારાદે રાણીને
 ભણું કીધું તે સારંગપાણી ભાઈ ૧૭
 ભક્તિને કારણે ભુવન છોડ્યાંને
 તનમન સોંપ્યાં છે શિશ ભાઈ
 કહેવામાં એને દુઃખ પડ્યાં ઘણાં હજી
 ના આવ્યા જુગદીશ ભાઈ
 નાથ મારા જાણે નહરા ચયાને
 પ્રભુ મારા અપરાધ શા ભાઈ ૬૮

ખંડ ચોથો.

કાશીપુરમાં અચરત દિહુને
 અનર્થ વ્યો અપાર ભાઈ
 ચવિત્ર પુરી શીવશંકર કેરીને
 કોખ્યા ઉમીયાનો નાથ ભાઈ
 અગ્નિ ઝરે છે નેત્રમાં લારીને
 અદ્વાંડ નાખું હું તો મારી ભાઈ ૧
 હાર પોઢ્યાં વેકુંઠમાં ને
 કમળાણ ઢાળે છે વાય ભાપ
 હૃદયકીને પ્રભુજી જાગીઆને
 તરત કાશીએરે જાય ભાઈ
 કોપ દેખી શંકરનો હરીને

ગરૂડને મેલ્યા વીસારી ભાઈ ૨
 સ્નાન કરી સતી તારાદે આબ્યાંને
 તુલશી પત્ર મુખમાંય ભાઈ
 હાથ જોડીનેરે હાજર થયાંને
 હરચન વાળે ને ધાય ભાઈ
 હાથ એના ઝાલ્યા મોરારીને
 રાજા બોલ્યા વચન વિચારી ભાઈ ૩
 સત્યવાદી રાજા હરચવ કહીએને
 ટેક મેલે નહિ હવે કયાંય ભાઈ
 રાજ ગયું ને રોહિદાસ મરાણો
 એવા હાલ માથે થયા ભાઈ
 પાછું જ્યારે નથી જોતા વાળીને
 વાંસે ઉભા દેવ મોરારી ભાઈ ૪
 ક્રોધ કરીને રાજા હરચન બોલ્યાને
 હાથ મેલી ઘોને માહારાજ ભાઈ
 એટલા દિવસ તમે ઊંઘી રહ્યાને
 ખબર પડી તમને આજ ભાઈ
 બળવંતા તમે થાશે બેલીને
 વાર કીધી તમે વેલી ભાઈ
 રોહિદાસ મુવાને હું રાણીને માં
 પછી હું કાંઠો મારો પ્રાણ ભાઈ
 ટાઢક તમને થાય ઘણીને
 સૌ કરશેરે વખાણ ભાઈ

ભગ્નીને તો મહિમા વધારીને
 વાર વેલી ધીધી મારી ભાઈ ૬
 હસીને જોડ્યા ઠમજાને પલી
 ધન ધન સત્યવાદી રાય ભાઈ
 માગ માગ ને ભેધજો તારે
 તુને આપુ હુંતો આંહી ભાઈ
 સંઠટ તારાં સરવે ઠાપુને
 ને ભેધજો તે તમને આપુ ભાઈ ૭
 વાત મુણી વિશ્વામિત્ર ભાખ્યાને
 તાપ લાગ્યો તનમાંય ભાઈ
 કુષ્ણકહે એણે કયાં જાઓ ઠપટને
 શીક્ષા આપુ તમને આંહી ભાઈ
 ચૌહ અવતાર જાઓ શ્વાનના આખ્યાને
 સત્યવાદી એહ સંતાપ્યા ભાઈ ૮
 વિશ્વામિત્ર તો થરથર ધુળેને
 મુખમાંથી જોલે નહીં ઠાંધ ભાઈ
 હાથ ભેડીને રાજા હરચને માગ્યું ને
 સાંભળો તે વેકુંઠરાય ભાઈ
 વીશ્વામિત્ર તો અમારો ઝાઢજોને
 અવતાર એકે નવ થાય ભાઈ ૯
 હેતે હરીમુખ ઓચર્યા વાણીને
 વચન તમારાં સત્ય થાય ભાઈ
 રાજા રોહિદાસને સજીવન કયોને

ત્રણે હાં છે હવે ત્યાં લાઇ
રાજ રાહિદાસને તારાં રાણીને
દશન દીધાં સારંગપ્રાણી લાઇ ૧૦

શંખ ચક્રને ગદા પદ્ય ધરીને
હરશન દીધાં તેમને ત્યાં લાઇ
હાથ જોડીને રાજા હરચંદ્રને માગ્યુંને
સાંભળે વેકુંટરાજ લાઇ

ભવોભવ સ્વામી ભક્તિ તમસરી
અમને દેખે દેખે સરી લાઇ ૧૧

મુખે માગ્યું તે રાજા હરચંદ્રને આપ્યુંને
તુઠ્યા ત્રિસોત્તરથ લાઇ

સત્ય શ્રી હરીએ એનું રાખ્યુંને
કાશીનગરનીરે માંય લાઇ

સંકટ એનાં સરવે કાપીને
અવિચળ ભક્તિ એને આપી લાઇ ૧૨

ગંગા સ્નાન રાજા હરચંદ્રને કીધુંને
દાન કીધાં ત્યાં ઘણું લાઇ

કાશીપુરીમાં કિરતી વધારીને
પછી અજોધાએ જાય લાઇ

નવે ખંડમાં નામના રાખીને
પુરે એની શાસ્ત્ર સાખી લાઇ ૧૩

કલ્યાણ રાજ હરચનનાં કીધાને
 સુખ દીધાં સવાઈ ભાઈ
 અભેધાપુરીમાં આનંદ વરતાણાને
 ભુગમાં જશ ગવાય ભાઈ
 હેતે કરીને હરીને લઢાવેને
 વા'લો તેની વારે આવે ભાઈ ૧૪
 એક અવધખંડ બીજો વાટ ખંડ
 ત્રીજો કાશી ખંડ કહેવાય ભાઈ
 ચોથો ખંડ પુરણ પ્રાપ્ત પ્રભુનોરે
 ભુગત એવી તો જણાય ભાઈ
 ચાર ખંડને ચરણ અઠાસીને
 ભક્તિ વૈકુંઠમાં વાસી ભાઈ ૧૫
 સોરઠ ખંડ ગીરનારની છાયાને
 શહેર કુતીઆણાની માંચ ભાઈ
 કિરતી રાજ હરચન તણી તે
 દાસ દામોદર એમ ગાય ભાઈ
 સતગુરુને પ્રણામ કરીને
 કહ્યું કહેવરાવ્યું છે હરી ભાઈ ૧૬

સંપુર્ણ

ગણેશનું ભજન ૪૩

બ્યાં દેખું અલેક મેરા રામ,
 બ્યાં દેખું સાહેબ તોરા નામ;
 સોય માણેક મોરી નજરમાં આવ્યાંજ. દોહ

ગવરીના નંદ ગણેશ મનાએલા સોય,

હરદામા હરીને હુલાયા રામ,

તલભર તાળાં રજભર કુંચી,

સંત ગુરૂએ ખોલાયા રામ.

સોય૦

ચોરાસી ચઉટાંને ખાવન બજારે,

સત ગુરૂએ શેર રચાયા રામ

સોય૦

જલહ જલહ જોત્ય જલતહે,

મોતીના ચોક પુરાયા રામ.

સોય૦

સંસાર સાગર મહાજલ દરીયો,

તાડણી તાર મિલાયો રામ.

સોય૦

મચ્છંદરના ચેલા ગોરખ ખોલ્યા,

ખોળ્યા સોનર પાયા નામ. સોય૦

ચેલેયા પુરાણ તથા હાલરડું.

હરી ગુરૂ સંતને સમરિએનેરે, ચોથો ગણપતિ દેવ ભાઈ,

સમર્યો લખ લાલ દીએ, જેની પ્રથમ પેલી સેવ ભાઈ;

શુણુ ગાયેરે હરિ ભક્તિના, જેને સ્થંભાય અસમાન ભાઈ

સત વિના સાહેબ ન રીજે, વાંચે વેદ પુરાણ ભાઈ.

સગાળશા શેઠને ચંગાવતી રાણી, એવાં નિમધારી નરનારભાઈ,

સાધુને જમાડીને પછે જમતાં;

જેનો અહોનિશ ધરમ અપાર ભાઈ,

ઝોક સમે એને અટક પડીને, મેઘ મંડાણા મુશળધાર ભાઈ.

જરજન ઉઠયો દને આથમ્યેતો, એ સત નવ છોડે શાહુકાર ભાઈ

જરસી રહ્યો ત્યારે વાણોતર તેડાવ્યોને,

કુશોદશ ઘોડા જાય ભાઈ

અશ્વીયાગત વીના મારે અનડાં ન ખપેરે,

એવો કરોને કાંઈ ઉપાય ભાઈ

વણોતર ચાલ્યા એને ગોતવાનેરે, જોયા નગર હરીદુવાર ભાઈ

તળાવની પાળે એક તપસ્વી ભેઠોને,

શેઠને કીધો સમાચાર ભાઈ.

શેઠે કાને સાંભળીનેરે, અણુવાણુ પગે ઢોડયા જાય ભાઈ,

પ્રકૃમા કરીને પગે લાખ્યા તો,

હાડામાં હરખ ન માય ભાઈ.

સગાળશા શેઠનું સત છેડવાને, કાઢીયા થયા કીરતાર ભાઈ

આવી દેવળમાં ઉતર્યાનેરે, દેહ કીધી છે બેહાલ ભાઈ,

કુરંગધ આવેને ભુત ભાગેરે, માંખો મળીયો છે અનેક ભાઈ

તોય ડગે નહી મન શેઠનુંરે, એવી મોટાઓની ટેક ભાઈ.

શેઠ સાયબાને જ્યારે ઓળખ્યાનેરે,

તેના માનવી સુણજો મમં ભાઈ.

ભોજલાના સ્વામી આરે ભોવન પધારોને,

રાખવા લાજને શરમ ભાઈ.

કલ્પ (૧)

ચરણ ધોધને ચરણામૃત લીધાંને, સાધ્યાં સમ્રાજાં કામરે;

કરભોડીને પછે કહેવા લાગ્યાને, મંદીર પધારો મારા ભાઈ

અતિથી વાણી ઓચર્યાનેરે, સાંભળો સતિ મોરી વાત ભાઈ;

મારી કાયા મારે હાથ નહિ, મને પીડા કરેછે અતપાત ભાઈ

એ રેવંતી ભેતફનેરે, ગાદી નખાવું ગોપાળ લાઈ;
 તેડી એસાઈ તમને ત્રીકમા, તમે મહેર કરોને મહારાજ લાઈ
 વળતાં અભીયાગત બોલીયાં, મારે થોડાતું નથી કામ લાઈ
 અમે અબીનાશી રહીએ એકલાને મ લેશે। મારું નામ લાઈ,
 પ્રભુ મંગાવું પાલખીને,
 માંહી ઝાઝી કરાવું જતન લાઈ;
 પવન ન લાગે એવા પડદા ખંધાવું,
 જેમ રાંક રાખે રતન લાઈ.
 મન ગમતી રસોઈ અમે માંગી લેશું,
 ત્યારે જશે તમારો ભરમ લાઈ.
 સરભંગી સાધુ એવડી સોચ નહી મારે,
 કંઠથી હમારા ખટ કર્મ લાઈ.
 વળતાં અભીયાગત બોલીયાં,
 એ હું આવું નગર મોઝાર લાઈ.
 તારી નારી એ આવે તેડવા,
 નિકર બેશી રહેશું બાર લાઈ.
 હરખેથી હરીજન આલીઆને, આજ્યા પોતાને દુવાર લાઈ;
 પત્નીને લાજ્યા પુછવાનેરે, હવે રથો કરવો ઉમાય લાઈ.
 સતિ કહેછે સ્વામી હમારાને લીલ ન કરશે લગાર લાઈ.
 અખણથી અમર એને તેડવાનેરે,
 એ માનવી નહી પણ મોરાર લાઈ.
 સામૈયા લઈનેરે સાબડા થયાંનેરે, ગયાં પુરવનાં પાપ લાઈ.
 રલોજલના સ્વામીને ભેટતાંનેરે, તપી ગયા વીવીધી લાખ લાઈ

કંડુબું બીજું

કનક ઇંદાનીને કંડીઓ, મહીજુગતે ખેસાર્યા જહુવીર લાઈ;
 સંધાવતીયે શીરપર લીધાને ભીજણું સતી કેરા ચીર લાઈ
 નર્ગરના લોકજ ટોળે મળ્યાને જોવાને વરણ અઢાર લાઈ;
 અનેક વાણી ઓચરેને હાંસી કરેરે હજાર લાઈ,
 ઉનાં જળ મેલીને રનાન કરાવ્યાંને,
 પોઠાડયા પલંગ વિશાળ લાઈ,
 લાવે કરીને લોજન લાવ્યાને મીઠા મેવાને પકવાન લાઈ;
 અંદન અરશેને અરણુઓશરેને, વીંજણે ઢોળે વાય લાઈ.
 હાથ જોડીને હરીજન ઉભાને આરોગો લગવાન લાઈ,
 અનુસંદેહ મુને અગ્નિ કરે છે,
 મારે છે માટી આર લાઈ
 ઓતમ વરણ તમે કેમ કરશેને હંચે કરેને વિચાર લાઈ;
 કસાઈ વાડેથી તુરત મંગાવીને,
 મેલી છે લોકની લાજ લાઈ,
 લાગ્ય નિના દીનાનાથ પધાર્યાને ધન્ય ઘડી મારે આજ લાઈ
 નવાં નવાં રૂપજ અમે ધરીએને રહીએ છીએ વનમોઝાર લાઈ.
 અઘોરપંથી મારે આહાર માણસનો
 ચર માટીનો નથી ખ્યાર લાઈ
 નરને નારી એકઠાં મળીયાંને, હવેથી શો કરવો ઉપાય લાઈ
 પ્રભુ જોવાને આવ્યા પારખુ,
 જો ના પાડીએ તો સત્ય જાય લાઈ,
 પુત્રને આદ્યા પુછવાનેરે નિશાળે શેઠ શગાળ લાઈ,

જોડીયો કહે છે સત નવ છોડીએ, મરને જડા મુળથી જાય ભાઈ,
આવે કરીને લોજલ જોડ્યા, ઘણી અટક પડે ઓળખાય ભાઈ.

કડવું ૩.

આતે કાયા મારી અંતે પડવાની,
એમ જોડ્યોછે બુધીવંત ખાળ ભાઈ,
સાધુને હાથે માફ મેંત સુધરશેને,
ટળશે જનમની જાળ ભાઈ
આગે મોરધ્વજે અંગ વેરાવ્યાંને,
કરણે કીધાં કાયાનાં દાન ભાઈ.
શીખી રાજની માટી છાત્રે જોખાણીને,
તારે રીજ્યા હતા લગવાન ભાઈ.
હરચન રાજને માથે હેલ પાણીનીરે,
દેવે નાખ્યો તો માથે દંડ ભાઈ.
તોય સત્યવાદી સત્ય નવ છોડે
મરને ભાંગી પડે બ્રહ્માંડ ભાઈ
દધીરૂપીને જ્યારે દેવતા જાણ્યા,
જેના વાસના કરવાતાં વજર ભાઈ.
કુવાડે અંગ માંડ્યાં કાપવા તોયે,
જોલે નહીં બુધીનો સાગર ભાઈ.
શીર મળે પણ સામો નહિ મળે,
મારે ઘેર મોહન થયા છે મેમાન ભાઈ.
આવે અવસર પાછો પગ કેમ ભરીયેને,
તન મન ધન કુરખાન ભાઈ.

હાર ન પ્રાપ્તો તમે હીમત રાખોને,
 જોજો મોટાઓના મરમ લાઈ.
 પરમારથ કારણ મરને પ્રાણ હોમાય
 નહિ છોડીએ સત્ય મરમ લાઈ.
 એટલો પડકારો જ્યારે પીતાને કીધો,
 તારે હરિજન થયા હુશીયાર લાઈ.
 મુતનાં વચન સાંભળીને છાતીમાં પડી ગયા સાર લાઈ.
 ચાક ઉપરથી જેમ પીંડો ઉતારે,
 એમ ચેલેયે ઉતાયું એનું શીશ લાઈ.
 અરપણ કરીને આગળ ઉભા તારે,
 જોઈને રહ્યા જુગદીશ લાઈ.
 બહુ નામી કહે છે બાઈને,
 સતિ સજોને સોળે શણગાર લાઈ.
 હસતાં ને રમતાં એણે સમી મુધારોને,
 રોતાં નહિરે લગાર લાઈ.
 કળપેલ દાન અમે લેતા નથીને,
 એવી આધુની ભારે ટેવ લાઈ.
 ભાવે કરીને લોભલ લોભ્યાને,
 તૈયાર આવોને તલખેવ લાઈ.

કુલુ ૪ થું.

નવાં નવાં અણુમણુ પેહરીનેરે,
 ચેલેયો મુધાયો લેણી વાર લાઈ.
 ભાવે કરીનેરે લોભન નીપાવેને,

આરોગો નંદના મુખાર લાઈ.
 શીશ હતું તે તો શીકિ ચડાવુંને,
 કાયા આણી મારે કામ લાઈ.
 જુએ માર્યાની લાળી ભક્તિ તમારી ને,
 મને મેલી આવો મારે કામ લાઈ.
 આડણીઆમાં શીશ કચરાવુંને,
 કીધાં કઠણ વચન લાઈ.
 ઈંદ્રતાપ તેનો છરવી ન શક્યોને,
 તોડી લાગ્યો ઈંદ્રાસન લાઈ.
 જમવા ટાણે જોજેશ્વર બાલ્યા,
 સાંભળોને મારી વાત લાઈ.
 વાંઝીયાનાં અનની વરત નહીં મારેને,
 મુરતે કેમ સમાત લાઈ.
 સંઘાવતી કેછે તુંને રમત દેખાડું,
 તું માટી થાજે મેહેરખાન લાઈ.
 તું આગ્યો મારૂં સત છોડાવાતો,
 હું અણવું તારો કાન લાઈ.
 પાંચ માસનું વીરજ છે મારેને,
 વાંઝીયા નથી દીનાનાથ લાઈ.
 સતિએ જોહર માંડવું ચીરવા,
 ત્યારે હરિએ જાલ્યા તેના કાથ લાઈ.
 ધન્ય ધન્ય સતિ ધરમ તુમારોને,
 મેં જોયું મરણવાનું મન લાઈ.

પુત્રને વેધી માફ સનમાન કીધું,
 એમ મુખથી બોલ્યા વચન લાઈ.
 માગ માગ સતિ માગ્યાં આપું,
 એમ કે'છે કરણાનીધાની લાઈ.
 આવી કસોટી મ દેજે કાંઈને,
 સ્વામી એ માગું વરદાન લાઈ.
 પરીબ્રહ્મ પોતે પ્રગટ જીવેને,
 દીન પાંચમે પાર લાઈ.
 ચેલૈયાને સજીવન કીધોને,
 ત્યારે વરત્યો જેજેકાર લાઈ.
 ચેલઈયા આખ્યાન જે સાંભળે,
 તેનો વૈકુંઠ હોજે વાસ લાઈ.
 શુર પ્રતાપેરે લોજલ બોલ્યા તો,
 ધન્ય ધન્ય મારા નાથ લાઈ.

સમાપ્ત.

ચેલૈયાનું હાલરડું.

હેરી તારે હાલરડે હડતાળ બાળા ચેલૈયા જીવે લાઈ.

ચેલૈયા ખમા ખમા. (ટેક)

હેરી મારા નોંધારાના આધાર,

બાળા ચેલૈયા જીવે લાઈ.

ચેલૈયા●

હેરી મારે કણ ખુટયારે કેઠાર,

બાળા ચેલૈયા જીવે લાઈ.

ચેલૈયા●

હેરી મારે બાખડીનો છડીકાર,

બાળા ચેલૈયા હવે ભાઈ.

ચેલૈયા

એણ મારે હાલરડે હડતાળ, કુંવર ચેલૈયા ખમા ખમાભાઈ.

એણ તારા મેહેતાણ જીવે તારી વાટ,

કુંવર ચેલૈયા ખમા ખમા ભાઈ.

ખંડ ત્રીજો.

સાખી.

અમે જાણ્યું છે ચેલૈયાને પરણાવશું,

બાડી જોડશું જાન.

પણ આર્યીતા મરણ આવીઆં,

સ્વગ થી ઉતર્યા વંમાન.

કુંવર.

લીલી હોળે લીંમડી,

એની સીતળ હોળે છાંય;

અંધવ રહેળે ખોલણે,

તોય પોતાની ખાંય.

કુંવર.

સાખી.

કુવા ઢાંકણ પાવડું, જમની ઢાંકણ બર

બાપનું ઢાંકણ એટડો એમ ધરનું ઢાંકણ નાર. ચેલૈયા.

કુળ વિના જીરે પીંપળી, એમ અંધવ વિનાની જીરે એ

ખણ પુત્ર વિના જીરે માવડી,

એણ તારે પીંખળે પડીએલ ખોટ.

બાળા ચેલૈયા.

હે ધર નમ્યું તો ભલે નમ્યું, વળીતું કયાં નમ્યોજ ધરનો મોજ

જેના હરમાંથી કંધોતર ઉઠ્યાં,

તેમ જનમે જનમનો શોગ.

ચેલકમા.

હે પેલામાં મેલો દુખડો, તેથી મેલો લોભ;

તેથી મેલો શગાળશા વાણીયો,

એતો મુવે ન પામ્યો મોક્ષ.

ખાળા ચેલેયા.

હાથે પોંચી હેમની, વળી ગળે એકાવળ હાર,

જેને આંગણે નહીં દીકરો,

હેરી તેના મંદીરીયાં સુંનકાર.

ખાળા ચેલેયા.

બાઈ મરે ભવ હારીએ બેની મરે હશ ભય,

આળાપણમાં જેનાં ભાવતર મરે,

તેને ચોદશના વા વાય.

કુંવર.

ચેલેયાને સજીવન કીધો, લાગ્યો પ્રભુને પાય,

જોજલના સ્વામીને બેટતાં પંડનાં પ્રાયચીત ભય. કુંવર.

ગોપીયંદ્રનું ભજન ૪૬

ખંડ (૧)

હરી ગુરૂ સંતને સમરીએને ચોથા ગુણપતિ દેવા,

જેને સમરે સુખ પામીએને વિદ્યા તણા ઉપદેવા.

એતરા ખંડના રાજ્યા ને ગોડખંગાળા ગામ,

તલકચંદ રાજા રાજ કરે ને ઘેર પતિવ્રતા નાર.

સામે ગામથી ચોર આવ્યાને આવ્યા વન મોઝાર,

વનમાં વસે એક જોગીયાને પ્રકમા કરી લાગ્યા પાયણ.

ચોરે ચોર ખોલીયાને જઈ ખંગાળા માંડી

મુખે ચોરી કરી આવિયે તો દેશું ખાવાને ચોથ ભાગ.
 ત્યાંથી ચોર ચાલિયાને આવ્યા બંગાળા પાસ.
 મસાણની રાખ લઈને ગયા શહેર મોઝર;
 તીજુરીમાં ખાતર દીધાં ગાંઠડી બાંધી ચાર,
 કુચી કમાડની ખોલતાં ભાળ્યો મેણાંવંતીનો હાર;
 ચારે મન વિચારીયુંને સાંભળો ભાઈ એક વાત,
 હાર નાંખશું ખાવાની ડોકમાં પાડશું ચોથ ભાગ;
 ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યા વન મોઝર,
 હાર નાંખ્યો ખાવાની ડોકમાં પુગતો કયો ચોથ ભાગ;
 પ્રભાત થયુંને લોરલયો ચોપદાર જગ્યા તેણી વાર,
 આપણી તીજેરીમાં ખાતર દીધાં ધન ચોરાણું અપરંપાર;
 મોલમાં જગી મેણાંવંતી ન ભાળ્યો રતનહાર,
 ત્યાંથી દાશી દોડી આવી રાજ આગળ ફરિયાદ.

ખંડ (૨)

કોપ કરી રાજ બાલીયો જાઓ ચોપદાર આણીવાર,
 ચોર લાવો સજ કરીને ગોતી લાવો હાર ને માલ.
 ત્યાંથી સીપાઈ ચાલીયાને આવ્યા વનખંડી મોઝર;
 હાર ભાળ્યો ખાવાળની ડોકમાં સરવે થયા હુંશિયાર,
 હાર લઈ સાડીકો ચાલિયોને આવ્યો રાજની પાસ;
 રાતની કરે આવો ચેરીયોને કિવસનો માગે લોટ,
 કોપ કરી કરી રાજ બોલિયાને જાઓ સાડીકો પાસ;
 એ ખાવાને મારી કરીને વેહેલા આવો આંધ;

ત્યાંથી સાડિકે ચાલિયોને આવ્યો ચોપદાર પાસ,
 રાજાએ હુકમ આપીએ ખાવાને મારો ઠાર;
 તરવાર અંદુકથી ખાવો ન મરે શું કરશું તેનો ઉપાય;
 રાજા કને આપણે જમ્યોને એનો કરીએ ઉપાય,
 ત્યાંથી ખાવાને લઇને ચાલ્યા લાવ્યા વાડી મોળાર;
 તોપને ઝોળે ખાવાને મારો શું કરો છો વિચાર;
 ત્યારે રાજા ખોલીયો સાંભળો ભાઇ વાત.

એ ખાવાને નાંખો વાવમાં ઉપર પુરો પથરને લાદ;
 ત્યારે ખાવાની ગાંસડી ખાંધી નાંખ્યો વાવ મોળાર.
 ત્યારે જોગીરાજ જોગીયા સાંભળ રાજા વાત;
 અમારાં ભજન ચુકાવીયાં સમાધી ખોલાવી આ વાર,
 એક માસમાં મૃત્યુ તારું થશે લાગ્યા જોગીના શરાપ;
 હાથ જોડીને રાજા ખોલિયાને સાંભળો જોગી માહારાજ.
 તમે કીધું તે કબુલ છે પણ રાજા નિરવંશ જાય;
 ત્યારે જોગીને દયા આવીને સાંભળ રાજા વાત.

એક પુત્ર તારે થાશે ગોપીચંદ એનું નામ,
 નથી સુણ્યો નથી સાંભળ્યો નહિ કહિ એને ગાય,
 શરૂને પ્રતાપે ભોજલ ભોલ્યાને ખંડ ખીજે પુરો થાય.

ખંડ (૩)

હયાં મંદિર માળીયાને નીચા ગોપીચંદ નાથ,
 હાથ પગ ચોળે એની સ્ત્રીઉં મોહુમાં રૂએ એની માય;
 રાજા ગોપીચંદ જનમીયા વાળી રૂડી વધાઇ
 જોશી તેડાવ્યા શહેરના રૂડા જોસ જોવરાઇ;

કયા નખેતરમાં રાજા જનમીયા કેવાં કરશે રાજ,
 સાથે મોતીએ વધાવીયા બોલો પડીતરાય;
 ગોઠ બંગાળના રાજા ગોપીચંદ એનું નામ.
 માતાજી મનમાં હરખીયાંને ઘણાં દીધાં છે દાન;
 ધન માલ મુકતાફળ આખ્યા પ્રાદાણ અનુસાર.
 બાર વરસે રાજા પરણીયાને પરણ્યા છે પીંગળા નાર;
 બીજી નારી ત્રણસે સાઠ પરણ્યા રૂઠાં ચલાવે રાજ
 ત્યારે માતાજી બોલીયાં સાંભળ ગોપીચંદરાજ,
 તારી દેહ તારા બાપના જેવી મસાણે પરજલ્લે થાય.
 એક સમે નાહાવા બેઠા નીરખ્યું રાજાનું રૂપ;
 ત્યારે માતા મનમાં વિચાર કર્યો રોવા લાગ્યાં તેણીવાર.
 નહીં વાદળ નહીં વિજળી ઠંડાં પડ્યાં અમને નીર,
 આપણા શહેરમાં નહીં કોઈ દેખીયું માતા,
 તું કેમ રોય મોરી માય.
 ગોપીચંદ રાજા એમ બોલીયા કેમ કરછ ઉતપાત,
 તારે મીણાવંતી બોલીયાંને સાંભળ રાજકુંવર વાત;
 એવો બતાવું જોગ તુંને અમર રાજે તારી દેહ.
 અડદના લાવ્ય તું પુતળાં જા જોગીની પાસ,
 આપણી ઘોડારમાં લોંચરે ત્યાં નવસે નાથુનો નાથ
 ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીયા આવ્યા શુરની પાસ
 પહેલું પુતળું મેલીયુંને ગરને નમસ્કાર;
 પહેલું પુતળું ઉડી ગયુંરે બીજું કર્યું તૈયાર,
 બીજને જલાવીયુંને ત્રીજું મેલ્યું તેણીવાર;

મીનને જલનીયુને ચાથુ ગોપીચંદ્રાય,
 શુદ્ધ યાશે માતા તાહાઈ અલ્યા બતાવું ઉપદેશ
 ત્યારે ગોપીચંદ્ર બોલીયા હવે આવી પુઠો મારા કાન
 ત્યારે જુનો જોગી બોલીયા
 ગોપીચંદ્રને ધીરજ આવી જલધર બાવાને લાગ્યા પાય
 શુદ્ધ શુદ્ધ મારા દેવજી અમને આલિને ઉપદેશ.
 જાર બેડાનો બોલીયો ગોપીચંદ્ર પાણી ભય;
 નાની એટલી મોટી બેનડી મોટી એટલી મોટી માય.
 ઘડો ચડાવા બેની અમને
 ઘડુલીયો લાવતાં શુદ્ધ લાગી વાર.
 ત્યાંથી ગોપીચંદ્ર આલીઆ આવ્યા શુદ્ધની પાસ.
 આવાં જલ નુગરા કયાંથી લાગ્યો બહુના અડયા હાથ
 એમ કરી શુદ્ધજી ઉઠીયા ઘોઠા માંચો બે ને ચાર
 નથી ગાયેને નથી સાંભળ્યો નહીં કવીએરે જોડાય
 શુદ્ધ પ્રતાપે લોજલ બોલીઆ ખંડ ત્રીજો પુરો થાય.

ખંડ ૪ ચોથો.

કયા મુલકનો તું રાજાઓ, કયાં તમારાં જામ,
 કેણુ રાજનો બેટડોને, શું તારું નામ.
 ઉત્તર ખંડનો રાજાઓ. ગોડ બંગાલા નામ.
 તલકચંદ્ર રાજનો બેટડોને, ગોપીચંદ્ર માઈ નામ.
 વસ્ર ઉતારી અલગ મેલ્યાં. આઠબંધીઆ એની પાસ
 ગોળી ઝંડા પંતર પાવડી, અલેક અલેક કરતા ભય.

હાટે હડતાલ તો પાડીને, ચોરે પડ્યા પેકાર.
 ગોઠ બંગાલાનો રાજ્યો ભેગી થયા તતકાળ.
 રાણી રૂવે રંગ મોહોલમાં, કાશી રૂવે દરબાર.
 સેજ પલંગ રાજ છોડી, ભેગ પડેથી શાને કાજ.
 આવી અલેકે જગાવીયો, માતા મીચાવતીને મહેલ.
 બીલા દોને મારી માવડી ગુરુજી ભે ત્યાં લાગે વાર.
 દેશ બળે પરદેશ બળે, જહશ નહિ બેનીને મહેલ.
 માતા રૂવે રૂદમ કરેને બલો લગજ્યો લેખ.
 ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીઆ, આવ્યા પીંબજાને મહેલ.
 બીલા આલેને મોરી માવડી, ગુરુજી ભેતાં લાગે વાર.
 ગાંડો થયો રાજ મફર ખાધી, ગાંડો બંગાળાનો રાજ.
 મારો રાજને કોકે કારણ કીધાં, કલ્પુ આણીવાર
 માંભે નથી પીધો માતા મફર નથી ખાધી,
 ગાંડો નથી બંગાલાનો રાજ.
 બીલા લઈ રાજ ચાલીઆ, ગયા ગુરુજીનો પાસ.
 પરકમા કરી પાયે લાગ્યા, ગુરુજી કીધો ઉપદેશ
 ત્યાંથી ગુરુ ચેલા ચાલીઆ આવ્યા કાશી મોઝાર.
 ગંગા નાદા ગોમતી નાદા નિર્મળ નીર.
 તીરથ કરી આવીઆને ગયા બેનીને દેશ.
 સારી રીતે ગુરુને પુણ્યા ગોપીચંદના ઉતરાવ્યા લેખ,
 ત્યાંથી અવારી મોકલી આવ્યા બંગલા મોઝાર.
 બાર વસેસ રાજ રાજ કર્યાને, જનમના ભેગી.
 આય શીખે મુણે સાંભળે, વૈકુંઠમાં હોખે વાસ.

અરૂને પ્રતાપે લોજલરામ બોલીયા, ખંડ પુરો થાય.

૫૬ પ્રભાત.

પ્રાણપતિ પરમેશ્વર મહારા સુણીયે અરણ્ય અમારીરે-ટેક.
અધમઉધારણ પતિપાવન , દેવ કહે વિસ્તારીરે;
જુંડ થકી ગજરાજ ઉગાર્યો, તારી ગુણકા નારીરે-પ્રાણ.
ચંચાળીનાં પટકુળ પુરયાં, મેહેર કરી મોગારી;
પ્રેહેલાદ માટે રથભ પ્રગટયા, અભંક લીધો તારીરે-પ્રાણ.
રંકા વંકા સજન કસાઈ, ભેટ કરી ભય હારીરે;
તેલ કઢા ટાઢી કરી ત્રીકમ, સુધનવાને ઉગાર્યોરે-પ્રાણ.
કાટી ભગતનાં કામ કરો છો, દયા દીલમાં ધારીરે;
શુદ્ધ અણપત ગોવિંદને ગાતાં, સેજ તરે સંસારે-પ્રાણ.

અણપત ભજન ૪૮

(રાગ-આવોને જેસલરાય.)

કરીએ સત્યનો વિચાર;
સતિયા હાયે નરને નાર,
સત્યે ચાલે ચાલે છે સંસાર,
સત્યે મેઘ વરસે ધાર.

આવોને આત્મરાય,
આપણુ જ્ઞાન સંભાળીયે,
એવી પ્રેમની તો રીત,

રૂપી પાળીએ હેણ.
બગલો હંસ જેવો થાય,

આવો ૧

નિત્ય નીર ના'વા જાય;	
જઘને ઉભુરે એક પાય,	
ચીતમાં માછલાં ચાહાય.	આવો ૨
પીતળ પીળું તો દેખાય,	
જ્યારે સોની પાસે જાય;	
એતો અગ્નિમાં તપાય,	
તારે તેની કીમત થાય.	આવો ૩
મોતી મિણીયાં કે'વાય	
એનું નિર ઉતરી જાય;	
ભાંગે કદી ન સંધાય,	
એનું મુલ તે શું થાય.	આવો ૪
હીરો ઝવેરી ઘેર જાય,	
જ્યારે હરણમાં હોમાય;	
ખમશે ઘણું કેરા ગાય,	
તારે મુલથી વેચાય.	આવો ૫
જ્યારે સભાઓ ભરાય,	
સાચા સં લેગા થાય;	
સત્યની છાપ તો દેખાય,	
ત્યારે ભક્ત તો કહેવાય	આવો ૬
શુદ્ધ નિગમ વિના ગાય,	
એતો મુરખ કહેવાય;	
એનો મોક્ષ તો નવ થાય,	
નુગરા નરકમાં જાય.	આવો ૭

પ્રેમનાં પાપ તો મંડાય.
 જસની ભેત્ય તો પ્રગટાય;
 મનની માંડવી રચાય,
 ફિલ મુધ દાન તો દેવાય. આવો ૮
 ગંગા સમુદ્રમાં જાય,
 તારે એક રૂપે થાય;
 તેમાં નર ને નારી નહાય,
 તેનો મોહાટો છે મહિમાય. આવો ૯
 આસન પદમ તો બધાય,
 સોહમ જાય તો જપાય;
 તારે સીધ કારજ થાય,
 ત્રિકુટી ધ્યાનમાં દેખાય. આવો ૧૦
 વૃષ્ટા તરત તુટી જાય,
 આત્મરૂપ તો ઓળખાય;
 તે તો જીવનો શીવ થાય,
 એને શુર ગણપત ગાય. આવો ૧૧

ભજન ૪૯

જુના ધરમ હ્યો બાણી, મારા સંતો જુના ધરમ હ્યો બાણી; હો
 નદી કીનારે કોઈ નર ઉભો, તરસ્યા નદી સમાણી હેલ;
 કાંતો આળસુ અંગ એહનુ, સરીતા ખરે સુકાણી,—માણ;
 કદપતર તળે કોઈ જન બેઠો, ક્રુધા ખુબ પીડાણી હેલ;
 નહી કદપ એ આવળીઓ કે, ભાગ્ય રેખ લેળાણી—માણ

સહશુદ્ધ શેવે શીશ નવ મુધયે, વિમળ મળી નહીં વાણી હેલ;
 કાં શુદ્ધ છે જ્ઞાન વીનાના, કાં પાપી એ પ્રાણી,—મારાં
 ભક્તિ કરતાં ભય દુઃખ આવે, ધીરજ નવ ધરાણી હેલ;
 કાં સમજણ તો રહી છે છેટે, નહીં નામ નિરવાણી—મારાં
 ચીંતાણુણી મળી પણ વાહે, ચીંતા નવ ચોલાણી હેલ;
 નહીં ચીંતામણી નહીં એ પથરો, વસ્તુ નવ ઓળખાણી—મારાં
 મળીયું ધન તોએ મોજ ન માણી, કહું કરમની કાણી હેલ
 કાંતો ભાગ્ય બાબતું ભળીતું, કાંતો ઓટી કમાણી.—મારાં
 અમૃત મળીયું પણ અમર થયો નહીં,
 પીવાની જીકતી નહીં બાણી હેલ.

કાંતો ઘટમાં ગયું નહીં કે, પીવામાં આવ્યું પાણી—મારાં
 ધર્મને કર્મ ભક્તી બણે, લેક વિના ધુળધાણી હેલ.
 કહે ગણપત સમજી દગો સંતો, પુરી પ્રીત સમાણી—મારાં

ભજન ૫૦.

રૂદીયે હીંમત ધરો મારા હીંજન.
 રૂદીયે હીંમત ધરિયે હેલ.
 ભયું તે તો જરૂર જવાનું,
 વીકલ વરને વસીયે હેલ;
 શીર માટે સહશુદ્ધ મળે જો,
 પાછી પુઠ નવ કરીયો.
 હરી ભજવામાં હીંમત રાખો,
 હુદીજનથી નવ કરીયે હેલ;

ટેક.

હરીં

માહા પંથનો મારગ મેલી,
અવર ઠામ નવ ઠરીયે.

હરી૦

સમરથ કરીયે સોહમ રામનું,
વેદ વચન ઉચરીરેજી

આપ અજંપા જીગતિએ જાપીએ
ધ્યાન હરીનું ધરીયે.

હરી૦

અમૃતરસ અખંડ સ્વામીનો

લેહ જાણીને ભરીએ હેજી

સદા પ્રદ્ધ ભરપૂર ભર્યો છે,

અનુભવને આરદરીએ.

હરી૦

કાયા કુંભ સરીખી કાયા

જાતાં વાર ન જરીએ હેજી,

ગોવીંદજીના ગુણુ લાવ્યા તો

ભવજળ પાર ઉતરીયે હેજી.

હરી૦

મનુષ્ય જન્મ મલ્યો છે મોંઘો

ફંદમાંહી નવ કરીયે હેજી;

નાભીકમળથી ચલીરે સુરતા,

શ્વાસ ઉસાસે સમરીયે.

હરી૦

સાચો સંત સમાગમ કરીયે,

વાણી વિમળ ઉચરીયે હેજી;

કહે ગણપત સદગુણે સેવો,

પંથ ખીજા પરહરીયે.

હરી૦

ભજન પૃ.

અગમ પંથ નીરવાણી મારા સંતો,

અગમ પંથ નીરવાણી હેલ,

ટેક.

એક થકી અનેક બન્યા ભાઈ,

સહુ પંખી પશુને પ્રાણી હેલ.

કર્મ સંયોગે યોગ કહાવ્યા,

વેદ ધર્મ પરમાની.

મારાં

પતિવૃતા જેમ પતિ તણને,

પરમ યુરૂષ લે જાણી હેલ;

જાર ધર્મ એ જીવનો જાણે,

પડે ચોરાસી ખાણી.

મારાં

એક ગુરૂને એકજ ઈશ્વર,

એક નામ નીશાની હેલ,

એક ટેક ને એકજ ધારે,

પત ભક્તી સમરાણી.

મારાં

પરંપરાની પાર પ્રભુનો,

વીરલે વાતો જાણી હેલ,

જર અમરરસ કોઈ જન જીરવે;

મરજીવા લે માણી,

મારાં

સદગુણ નીરગુણથી તો ન્યારો,

ગુણાતીત ગુણ ખાણી હેલ,

જે વસ્તુ જેનાથી ઉપજે,

તે તો તેમાં સમાણી.

મારાં

કેટી કલપથી જન્મ મરણ છે,
 ઉર ભક્તિ નવ આણી હેલ,
 ગુરુ સમ વિના ગોથાં ખાખાં,
 મુવે મતની તાણી.

મારાં

જળહળ જયોત્ય નીરંતર જળકે,
 સુરતા ત્યાં ઠરાણી હેલ;
 મુળ ધારથી બ્રહ્મરંધ્રમાં,
 પીયે ચડીને પણી.

મ.રાં

અકળ સકળ ઘટ વ્યાપક સંતો,
 પરખો પુરૂષ પુરાણી હેલ;
 કહે મણપત સહગુરુની સેવા,
 અખંડ ઉરમાં આણી.

મારાં

ભજન પર.

નમીયા સો નર બારી,
 મારા સંતો નમીયા સો નર બારી.

ટેકા

પાંડવ સત્ય ધર્મને પાળે,
 કૌરવ થયા દુષ્કારી હેલ;
 દગો કરીને દુત રમાડયા,
 પાંડવ બેઠા હારી.

મારાં

હરીચંદ્ર હેરાન થયા પણ,
 ધીરજ ઉરમાં ધારી હેલ;
 સતીયાયે તો સત નવ મેલ્યુ,

મળીયા દેવમોરારી,	મારા૦
જનકવીરેહી જુગમાં દેખ્યો,	
વેરામને જગિ વારી હેલ,	
એક હાથ તરીયા તન ઉપર,	
ખીજે અંગની ઝારી.	મારા૦
મળીરાય સરખો કોઇ મળીયો,	
મળનેજ ઉંખ હારી હેલ;	
તન મન ધન અર્પણ કરી દીધું,	
સત્ય રાખ્યું સંભારી.	મારા૦
અમરીખ ભક્તિ અતિ આદરી,	
હાસી હાસ નરનારી હેલ,	
શીરને સાટે સેવા કીધી,	
લેટયાં ત્યાં ભય હારી.	મારા૦
ધુરંબજરાય માહા સત્યવાદી,	
હથા ફિલ ઉતારી હેલ;	
તન તરીયાયે મુસ્તક વેહેર્યું,	
પરખે પરકીપકારી.	મારા૦
રતિ દેવની રીત્ય રૂપાળી,	
મનને નાંખીયું મારી હેલ;	
કોપોશણ અડતાળીશ દીનનાં,	
તોયે ટેક ન વીસારી.	મારા૦
લધુતાઇ છે સૌથી મોહોટી,	
જુઓ મેહ જિઆરી હેલ;	

શુર ગણપત ગોવિંદને ગાવા,
પ્રગટ કહું પોકારીરે.

મારાં

ભજન ૫૩.

ક્ષમા ખડક કર ધારો, મારા સંતો ક્ષમા ખડગ કર ધારો, ટેક.
અત્ય શમશેરને ખાનું બરછી, જ્ઞાન ઘોડો શણગારો હેજી;
લક્ષ લગામ ને પ્રેમ પલાણાં, ચિતનો ચાબુક મારો. મારા
ધીરજની ઢાલ ભજનનો લાલો, સતનો બકતર સારો હેજી;
કાયા નગરમાં મન મેવાસી વેગેથી વિહારો. મારા.
કામ કોધને મોહ મમત એ, વેરી તમારાં વારો હેજી;
જો જીવ્યા તો જગ જશ પામો, હારો તો નરક સુધારો. મારા.
વિચારમાં આયુષ વહિ જશે, એનો શો ઉધારોજી;
જીગ જેવી પળ એક જય છે, શુરનું જ્ઞાન વિચારો. મારા.
આ ભવમાં આત્મ આવ્યો એને તો ઉગારો હેજી;
ગણપત કહે ગોવિંદ ભજો તો, આવે દુખનો આરો. મારા.

ભજન ૫૪.

દીવસ થોડાને જાવું દુરરે, પંથીડા પ્રાણી,
દીવસ થોડાને જાવું દુરરેજી;
સંતો ભાઈરે ઉઠ્યા ઉતાવળાને ભુલારે પડીયા તો,
થયું છે અતિ અસુરરે. પંથીડા
સંતો ભાઈરે પરવારતામાં આવિરે પોગ્યો તો,
કાળ કઠણ વેહેરી કુરરે. પંથીડા
સંતો ભાઈરે કાંટી જન્મ થકી બિજડાં વાવ્યાં તો,

ઈચ્છા નહિ અંકુરરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે આરે સંસાર છે મુપનાની બાળ તો, પંથીડા
 જુઠો બણો જરૂરરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે કોટી જન્મ થકિ કષ્ટ પડે છે તો. પંથીડા
 ભવ ભાગ્યો ભરપુરરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે અતિ વિકટ છે માર્ગ આડા તો, પંથીડા
 છુંટાયા કહિ શુરરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે કહે ગણપત તમે ગોવિંદજી લજી દ્યો તો, પંથીડા
 નરહરી રાખે નુરરે. પંથીડા

ભજન પપ.

સમરી લે સરજનહારરે, પંથીડા પ્રાણી,
 સમરી લે સરજનહાર રેજી. ટેક.
 સંતો ભાઈરે નાભીકમળથી સુરતાને સાધી તો,
 જગન મંડળ મોબરરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે શુન્ય શીખરમાં ભમર ગફા છે તો,
 ત્યાં રહેવાનું ઘરબારરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે ત્રિકુટી કમળમાં જોતિરે જળકે તો,
 તે શું મેળવ્યા એક તારરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે શ્વાસોશ્વાસે સ્મરણ કરી લે તો,
 મટશે તે જમનો મારરે. પંથીડા
 સંતો ભાઈરે જન્મ્યા પેહેલું જેને પય જમાવ્યું તો,
 માતાના તન મોબરરે. પંથીડા

જાસો ભાઈરે કરતાયે કાયા કેવી બનાઈ તો,
 જોનો બુલ્લો હપ્પારરે;
 જાસો ભાઈરે ગણપત કેહે ગુરૂ દેવ મળે તો,
 સોને તરો સંસારરે.

પંચીકા૦

ભજન. ૫૬

અખંડ બનાદીરે, અનુભવી જે હશેરેલ,
 કયંશે તે તો ભક્તિ કેરૂ કાજ, સદગુરૂ સેવો સાચા સંતનેરેલ;
 મહેલો જેને લોકડીયાની લાજ. અખંડ૦
 સદગુરૂ શબ્દરે, કાળજ શોધિયુલ;
 પ્રગટયો જેને પૂર્ણ પ્રદક્ષિણ, મન જેનું માન્યુંરે;
 સદા સત સંગમાંરેલ, પડે નહિ પાછો કદી ભવકુંડ. અ૦
 પ્રેમ તણો ખ્યાલોરે, પીધો જેને પ્રિત્યથીરેલ;
 શખી જેને રૂદ્રીયામાં રૂદ્રી રિત્ય, શીરને તો સાટેરે;
 સેવો સાચા સંતનરે, હોય કાં પૂર્વ જન્મની પ્રિત. અ૦
 ભક્તિને તો ભાવેરે, બુદ્ધર ભેટીયારેલ;
 ભાગી જેના મનડાકેરી બ્રાંત, ગુરૂને પ્રતાપેરે ગણપત ગાયછે
 રાખે કાંઈ આપ ચરણમાં દાસ. અખંડ૦

ભજન ૫૭.

અનુભવી આવોરે, આપણા દેશમાંરેલ;
 ભાવયકી ભલએ શ્રી ભગવાન દેશની તો વાતોરે.
 હૃદયકી દાખિએરેલ હરખે તો કરીએ હરી રસપાન. અનુ૦
 જાણિને તો ખાંધિ મારે છે માર, ધર્મ કમનીરે;

ચરી બ્યાં ધારણા વૈષ્ણવનો તો વરતે છે જેજેકાર. અનુ०
 જામંડ ખુમારીરે, ચડી રહી અંગમાંરેલું;
 રોમે રોમે થઈ રહ્યો રણકાર, જીવ થાય શીવરે;
 જીગતિને બાણતાંરેલું તેજ તણો મળી રહ્યો એક તાર. અનુ०
 જીવ સઉનું સમેટીરે, લજો સતસંગમાંરેલું;
 જોરો તમે જગપતિનું ધ્યાન આદિ અંત મધ્યરે;
 માની લેજો માનવીરેલું, ગુરૂ ગણપતનું એવું છે જ્ઞાન. અનુ०

ભજન ૫૮.

લક્ષ્મિ કેરો માર્ગરે, પુલાં કેરી પાંખડીરેલું;
 સુંઘે તેનો સ્વાદ રે હાં.—
 કરણીના હીણારે શુરા થઈને ચાલશેરેલું,
 અને કાયર ખાશે મારરે હાં.— ભક્તિ०
 ધરણીના ધીંગારે, શુરા નર જે હશેરેલું;
 અને મરજીવા ખેલે મેદાનરે હાં.— ભક્તિ०
 સ્વાદને સુંઘારે, ગોપીચંદ ને ભરથરીરેલું;
 જોને મનમાં ઉલટયો વૈરાગરે હાં— ભક્તિ०
 ગુરૂને પ્રતાપેરે, જેઠીરામ બોલીયારેલું;
 દેજો દેજો સંતોના ચરણમાં વાસરે હાં— ભક્તિ०

ભજન ૫૯.

આ કળજીગમાં કોઈ નર ઉગર્યા, ભક્તિ સર્વથી છે ન્ધારી;
 અસ્થિર મનને સ્થિર કરી સ્થાપો, બુદ્ધિ નર થાશે ખુવારી;
 પદ્મનાભીશુ પ્રીત કરીને, થાય નકના અધિકારી. આ કળજીગ.

સતિવૃતાને પાય લાગતાં, હશે કોઈ નર કે નારી;
 સતિ હશે તે સન્મુખ રહેશે, અનેક જન દીધા તારી. આ કળ
 આપને ગોતો અમર રહેશે, ભોળી નહી ખાંધે ભારી;
 આંતકાળે તો એકલું જાવું, તેમાં કોઈની નહી કારી. આ કળ
 આથે મને સતશુરને સેવો, દીલગની દુગળ ટાળી;
 જેઠીરામ ચરણે દાસ દેવીયો, સમજ લેજો નરનારો. આ કળ

ભજન ૦.

પંડિત પુરાણીરે, કુરાની તમે ક્યાં જાવો;
 જાણીને શું ભાજ્યુંરે, અજ્ઞાની અથડી મુવો;
 પોથી વચી પરને દેખાડે, કરે ઉઠરનો ઉપાય;
 કહેણી કહે ને રહેણી ન રાખે, તેણે અર્થ શો થાય;
 સામા શું દોડો છોરે, પુઠ તમે ધારી જીઓ. પંડિત
 શુર થઈને જ્ઞાન બતાવે, ફેગટ પુઠાવે કાન;
 શીશ પાસે સેવા કરાવે, તોય ન આવે સાન;
 પ્રેમ પુરૂષ જાણીનેરે, કાયર જેમ લાગે જીવો. પંડિત
 ટોપી પહેરીને તીલક કર્યોરે, બેરખા રાખે બે જોડ;
 ઘોતી ધુવે ને પોતે પખાળે, ખોટો થઈ કહે જોડ;
 માયાના અંધારેરે, અધ્યા તુંતો આથડીને મુવો. પંડિત
 તીલક તાલ પાખંડ કરે છે, આત્મ ચીન્યા વીના ફેકફ
 ઘોતી પ્રતાપે નારણ કહે છે, પાખંડ કરે સૌ લોક;
 શ્રદ્ધા નવ જાણેરે, જ્ઞાની આપ શોધી જીવો. પંડિત

ભજન ૬૧.

હું તો તને ત્રાડ મારા વીરારે ન કરીએ સંગ નીચનોરેણ.
 નીચપણું નહી નરક લઈ જાય. વાડ મારાં
 આંધીઆનાં દુધ અતિ ઉજળારેણ,
 તે પીધે તુરત મૃત્યુ થાય. વાડ મારાં
 દુધડીયાં મંજાવોરે, ગવરી ગાયનાંરેણ;
 સાકર ભેળે સ્વાદ અતીંધણો થાય. વાડ મારાં
 ખાવળીઓ કંઠાળોરે અતિ અળખામણોરેણ,
 તેને સંજે અંગને વસ્ત્ર ઉજરહાય. વાડ મારાં
 આંખલીયાની છાંયારે અતિ રળિયામણીરેણ,
 તેને સેવે કૃણની પ્રાપ્તિ થાય.
 ગુફને પ્રતાપેરે જોડીરામ બોલીઆરેણ,
 દેભે અમને સંત ચરણમાં વાસ. વાડ મારાં

ગોરખનાં ભજન ૬૨.

મનસા માલણીણરે, ગોરખ જગતા નર સેવીએ;
 જગતા નર સેવીએ, તુને મળે નિરંજન દેવ— ગોરખ.
 પથ્થર પુજે હર મળે તો, પુણ્ય ગીરીરાય,
 ઓ પહાડકી ચક્રી ખનતડે, પીસ પીસ જગ ખાય—મનસા
 રે માલણુ લાવી કુલડારે એનો કળીએ કળીએ છવ,
 એડી પુલ દેવનકુ ચડતરે, દેવ જપો તે શીવ.... મનસા
 માલણુ લાવી કુલડારે ધર્મ દેવની પાસ,
 જો દેવનમેં સાચ હોય તો કેમ ન આવે પાસ—મનસા

ટંકણ હઈ પથ્થર ઘડયો ધર્યો છાતીપર પાય,
 જો દેવમાં જો સાચ હોય તો ઘડનારાને ખાય.— મનસા.
 જો પથ્થરના દેવને દીજો જલમાં ડાલ,
 આપે ખુડે તે ઠાને તારે કોણુ કરે સંભાળ— મનસા.
 પુનારાના ઝોશીયાળા ઠાકર ઠામે ઠામ,
 બંદીવાન મંદિરના ઠાકર ઠહેવાના ભગવાન— મનસા.
 સેવ સુંવાળી રાંધીને ધરી દેવની પાસ,
 જમનારો તો જમી ગયો ને દેવને નાવી વાસ.... મનસા.
 એક બૂલ્યો દુજો ભૂલ્યો, ભૂલ્યો સખ સંસાર;
 એક ન બૂલ્યો ભોગી ગોરખો કરી ભજન આધાર—મનસા

ભજન ૬૩.

ઉંડો કુવો સંતો જળ વિના નિત્ય ભરે પાણીઆરી,
 અસત્ય જુહું નવ બોલીએ પ્રજ્ઞા જુવોને વિચારીરે-ઉંડો
 હેઠે કુંભાર ઉપર ચાકડો તે મેં કરતાં દીઠો,
 કીડી કેરાં નેત્રમાં હસતી જતાં મેં દીઠો— ઉંડો
 નદી કેરાં નિર ઉલટયાં જઈ પર્વત ચડીયાં,
 હરણે પાસો બાંધીએ બાંહી પારાધી પાડીયા— ઉંડો
 હેઠે ભમર ઉપર કમળ છે માળી છાબમાં દીઠો,
 લેમો પ્રેમલ વાયરો ચૌહ લોકમાં મીઠો— ઉંડો
 હેઠે ગાગર ઉપર પનીઆરી તે મેં ભરતાં દીઠી,
 ગોરખ બોલ્યા વિનાંતિ વાણી છે બહુ મીઠી— ઉંડો

ભજન ૬૪.

ઐરણ અજળ બનાયા મેરા સતગુરૂ,

ઐરણ અજળ બનાયા,

આમ મીલા કર ઐરણ થાપી,

ઘડિઆ તાર મીલાયારેછ;

હિલટા પવન ચલાયા.

મેરા સત૦

હસ્તમ હથોડા મુરતા નિસરણી,

શી અકલ અકળ મીલાયા,

કબુદ્દિ કાંટે કેરાળકળ જલાએહે,

આત્મકુ ખુબ તાયા.

મેરા સત૦

સત કેરા સાશળ પ્રેમરસ પાયા,

તેં મારી તલપ ભુજયા;

મમતા મારી લજા વથ ક્રિયા,

આત્મકુ સુખ આયા.

મેરા સત૦

નાભીકમલપર નાવ ચલત હે,

ત્રિકોટી ધ્યાન લગાયા;

મચ્છંદર પ્રતાપે ગોરખ બોલ્યા,

અમર આરાથપાયા.

મેરા સત૦

ભજન ૬૫.

આંધ પાંખ નહી કાયા, એક પંખી નજરે નહિં આયા.

અજળ શહેરથી હંસા આયા, મોતીડા શું ગાયા;

હઠે માસ ગુરૂ જ્ઞાન બતાયા તમ ગુરૂ અને હમ થેલા-આંધ

વિના પાળ એક સરોવર ભરીયાં નિર નજરે નહિં આયા,
 શુર હમારા બોત રંગીલા ત્યાં બેઠકર નાદા— આંચ૦
 મુળ એક તારો વરખડીઆં ડાળ પત્ર પહિછાયા,
 શુર હમારા બહોત જાની ત્યાં બેઠકર ફળ ખાયા— આંચ૦
 એક શુરને પાંચ ચેલા પચીસ ભેગણી લાયા,
 એક અચંખા એસા હુવા બેટી બાપકુ જાયા— આંચ૦
 વિના સુંઠ હસ્તી દેખા પાંઉ નજર જડી આયા;
 મચ્છંકર પ્રતાપે શુર ગોરખ બોલ્યા,
 એ પંખી નજરે ન આયા— આંચ૦

ભજન ૬૬.

સોહી માણેક મોરી નજરમેં આયાજી.	
જ્યારે દેખું છાયા તેરી રામ,	
જ્યારે દેખું દાતા મેરે રામ.	સોહિ.
ગવરીનો પુત્ર ગણેશ મનાવોરે,	
હેતે હાલ હુલાવો રામ.	સોહિ.
બાવન બબર ને ચોરાશી ચઢટાં,	
મારા સતશુર રમીઆ રામ.	સોહિ.
તલભર તાળાં રજભર કુંચી,	
મારા સતશુરએ ખોલ બતાયા રામ.	સોહિ.
સંસાર સાગર મહા જળ ભરીઓ,	
તાડે તાર મીલાયા રામ.	સોહિ.
આરે દેવલ છોડી કરીને,	
ફળ મહોલ બનાયા રામ,	સોહિ.

મન્થંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોલ્યા,
બોબ નરસો પાયા રામ.

સોહિ.

ભજન ૬૭.

અવિચળ કોઈ નહિંરે, મન તુ મકર કોની આથ--ટેક.
સ્વપ્નવત્ સંસાર દીસે, સમજ પદ અવિનાશ. અવિચળ.
આપ મુળને સ્થુલ સૂક્ષ્મ, વૈરાટ ચૌદ લોક,
બ્રહ્માંડ દીસે વણુમતું માંડણીમાંહી તે ફોક. અવિચળ.
કલ્પનાએ કહીએરે, વાણીએ કરીએ જેહ,
કાલ કર્તવ્ય જેટલું, લાઈ અંતે વણુશે તેહ. અવિચળ.
સનીપાત શરીરનો સમયે ન પ્રગટ થાય,
ભુવન કેરા ભુપતિને ધર તણ વન જાય. અવિચળ.
ચાર વરણુ ને ચાર આશ્રમ અવસ્થા છે સાર,
તેને અધિકારે ઉપદેશ દેશે ગ્રંથનો એ વિચાર. અવિચળ.
વૈરાગ અંજન ગુરૂ આંજે ત્યારે ઉઘડે આંખ,
પડળ સઘળાં પરાં થાએ શાસ્ત્ર પુરે સાખ. અવિચળ.
અવિદ્યાને ઝોળખી વિદ્યાવડે કરે નાશ,
પછી વિદ્યા મુકી મધ્યે ઉપજે સંન્યાસ. અવિચળ.
દૈવંત સઘળું ટાળતાં અદૈવ ધર્મ રહે ત્યાંય,
મહા મંત્ર ખરા પુરૂષનો હર્ષથી ગૃહલાય. અવિચળ.
થાતાં તે થાયેરે નહિંરે, જાતાં ઝટ નહિં જાય,
પિંડ પરમાત્મા તે જેમનો તેમ સહાય. અવિચળ.
દેહ ભાવે ન દેખીએરે, આત્મ ભાવે નિત્ય,
એળે સમજણુ ખુટિયેરે, અનુભવિની રીત. અવિચળ.

ભજન ૧૮.

હારે તેતો મનુષ્યા જન્મ ગુમાવ્યો,
 તેતો ફાગટ ફેરો ખાયો હે,
 નર નામ ન બાણ્યું તેં રામનું— (ટેક.)
 સુધ સુધ ચારી રેન ગુમાવી,
 દિવસ ગુમાવ્યો ખાઈ;
 હીરલા સરખો જન્મ ગુમાવ્યો,
 હીરો કોડીને બદલ ભય. નર૦
 સુખિયા મરે સુખ સુખ લોભવી,
 દુઃખીયા મરે દુઃખ રોઈ;
 જન્મ સ્નેહી છે નેડો રામનો. નર૦
 તેણે સુખ દુઃખ સહીઆં સોઈ,
 સુખ દેખી સત રાચીએ, વિપત્ત પડે મત રોય;
 સંપત્ત વિપત્ત હોનું એક છે,
 કિસ્તાર કરે સો હોય. નર૦
 હવ્યા તેતો આયમે, પુલ્યા સો કરમાય;
 ચડે પડે દહાડો નમે, લખ્યું ન મિથ્યા થાય. નર૦
 માતા મન જેમ બાળશું, મીન તણું જળમાંય;
 ઘડી એક વીંઘો બે પડે,
 તો તણ્ય તણ્ય જીવ ભય. નર૦
 અનલ પંખીને વેગ ઘણો, હડી આકાશે ભય;
 દ્રષ્ટિ થકી ફળ નીપજે,
 એનો સાર કહ્યો નવ ભય. નર૦

જેસો રંચ પતંગડો, તેસો હે સંસાર;
રામ નામ રંચ એક છે,
રોહીદાસનો પ્રાણ આધાર.

નર૦

ભજન ૬૯.

ગુજરેગી ઉમર સારી ધંધેમેં ધ્યાન તેરા,
બાહરે બત્તી લગાઈ, બીતર રહ્યા અંધેરા. ગુજરેગી૦
સંસાર જાણુ સપને જેસા, હેજી ધનમેં કયું દેરા;
ઉઠ જાગેરે અજના, તું સુનતા હય કે બેરા ગુજરેગી૦
જીજીકે જોરસે ચલતા, શિરપે કાલકા હે હેરા
માર ખાયગા મર જાયગા, પછે બોત ધરેગા ફેરા. ગુજરેગી૦
હરદાસ સાફ દીલકે, લીયા સતગુરુકા સેરા;
એક પલમેં પાર ઉતરે, નામ ક્યા હય તેરા. ગુજરેગી૦

મંગદેવ દાસ.

ભજન ૭૦.

નુર દુરગાપર વારી ખાવિંદ નિતિની ચડે અસ્વારી
હુકમ કરો તો રહીએ હબુરમાં હેર દુરગા પર વારી-સેક.
પાંચ તત્વકા બન્યા બંગલા દશમાંહી મેલી ખારીજ;
અવિનાશી તો આવેને જાવે જાવે શરમાગીના યારી. નુર.
માયાની સાથે રાખ પણ કિધું તન વીંધાણું ગુરુ બાણે
બવ સાગર તારી લીધાં વાલમ તારે વાણે. નુર.
પુરબે તો પીર પોતે પધાયો નકલંગ નેન ખારી
લિલાં ને પિળાં નિશાન ફરકે દુરગા ઉપર વારી; નુર.

પ્રીત વિના પ્રેમીદીએ જેને ખાંડ દારૂ તે ખારી
 હેત વિના હરી હાથ ન આવે હેત તણી મલિહારી. નુર.
 આત્મ ચીન્હો આત્મા તેણે દીલની કુખળ ટારી
 ગંગદેવ દાસ માહુરાને ચરણે અલખલિઓ ઉગારી. નુર.

ભજન ૭૧.

પ્રભુ વાહાલા પિર પાદશાહ.

ધુન ધણી મેં ધાર્યો, ધુન ધણી મેં ધાર્યો

એવો પ્રગટ પરચો ભાળ્યો,

પ્રભુ વહાલા પિર ખાદશાહ—ટેક.

આપ ન સુજે પથરા પુજે આંખલડીએ અંધારો
 અંતર જોતી અળગી મેલી દિલવડિઓ શું ખાળો—પ્રભુ.

ધોળામાંતો ધુળ લગાડી ખુબ ખતાવ્યો ડારો

અદાર વરણ એક ખ્યાલો દુરીજન નજર ભાળ્યો—પ્રભુ.

ગંગદેવ દાસ ચરણ ખ્યારી નેનમાં નેન મિલાયો,

મેર કરીને મંદિર પધાર્યા હેતે હરિ ગુણ ગાયો—પ્રભુ.

તુલસીદાસ.

ભજન ૭૨.

આનંદ કંઠ અન્નેધ્યાના નાયક જાનકિ ભુજવામ,

ચોઢ સુખ સેજ સીતારામ. ટેક.

પ્રભુજીને કનક મંદિર પુષ્પસેજ કોટિ હૃદય ભયલાન,

દેવતા સર્વે ચોકીયે સન્મુખ આયે હનુમાન ચોઢ સુખ.

શ્રેષ્ઠ સ્મરણ કરત નિસંદીન ધરત શકર ધ્યાન,

ગર્વે મજન રામરાજ સકળ પૂજ્ય કામ. પોટે મુખ-
 સરખુગ કિનારે અંજોળ્યા મળરી ન્યાં ખીરાજત રામ,
 કૌશલ્યા સુત સેજે પોટે નવલ સુંદર શ્યામ. પોટે મુખ.
 ચુવારે ચંદન અત્તર અગરજા કનક ડખા ભરપાન,
 દાસ તુલસી લેકે ઠાડે મેવા દ્રાક્ષ જહામ. પોટે મુખ.

ભજન ૭૩. જમાડવાનું.

જાગો હરિ જગના જીવન પ્રાણ જાગો મારું સાચું ધરેણું શામ.
 વિઠલ વે'લા જાગો. ટેક.

માતા જમાડે જાગો કાનુડા ગાંદરે ઉભી ગાય,
 સાથ સામા સાદ કરે છે માવેય મેજો થાય. વિઠલ૦
 વિઠલ વનમાં મોરલી ખોલે સુખે થયું સવાર,
 વેદની વાણી બ્રહ્મા વાંચે પૂજ્યો પ્રભાત. વિઠલ૦
 ચરકલાં ચગ ચગવા લાગ્યાં ચકવા મેજો થાય,
 વેણુ વગાડો ધેન ચરાવો ગોપીઓ મંગળ ગાય. વિઠલ૦
 દેવિઓ ભગત મુક્તિ માગે દાસ કેરો દાસ,
 દર્શન દેજો પ્રસન્ન રહેજો વૈકુંઠ કેરો વાસ. વિઠલ૦

ભજન ૭૪.

રામને લક્ષ્મ્યા વિના પ્રભુને લક્ષ્મ્યા વિના,
 જાતી રહી જીવાની- ટેક.
 સરોવર દેખી હંસ લીધો વિશ્વામો ભાષર,
 આતમ થયો મારો રાજ.
 હરિજન હંસલો જાણે કાલવા લાખ્યો,

ત્યારે પરદેશી માળોરે પેખી.	૨
જીવાની જાતારે તુને કાંઈ નવ સુખયુરે,	
મડપણુ આખ્યું છાનુમાનુરે.	૩
કાળાં મટીને ધોગા આખ્યાં ભાઈ,	
આવી મોતની નિશાની.	૪
કંકુવરણી માયા કામ નહિં આવે,	
કેશવરણા તારા નુર.	૫
મુવા પછી તુને સળગાવી દેશે,	
ત્યારે ઉડી જાય છે તારી વાણી.	૬
જરા પોંસીને તુને જમડાએ ઘેયો ભાઈ,	
રે વાંસે આંસુડાની હેલી.	૭
જેઘા પ્રતાપે ભણે ભગવાનદાસ,	
રંગ તોરીઆમાં રેલીરે રામ.	૮

ભજન ૭૫.

કુડા રામને મનાવો ગુણપતિ દેવને મનાવોરે હોજી,	
જીરે સાયર જળરીઓ.	૧
રાજા કુડા એની પ્રજા હુંડી,	
કુડા કળજીગના મેહુલિઆ.	હો જીજીરે ૨
નર કુડા જેની નારીઓ કુડી,	
કુડા કળજીગના નેડા હો.	હો જીજીરે ૩
કાલર લોમીમાં ખિજમતવાયો,	
પણુ જોતરિએ આડાં લાવો હો.	હો જીજીરે ૪

ખાશ સમુદ્રમાં મીઠી એક વીરડી,
 ભવસાગરમાં ફડા હીરા હો. હોલહરે. ૫
 કે પાલણુશી નુગરો વન ફેરવો,
 અમીરસ ઘોળી ઘોળી પીવો હો. હોલહરે. ૬

કુંભારાણાનું ભજન ૭૬

એ ભલો ભલો મેવાડનો રાજા રાણો કુંભોજ
 કુંભાને સરીખોરે હરિજન હેતે મજોરેજ
 યોત્રા ખંડમાંથી ચારણ આવ્યોરે હાં
 અને આવ્યો આવ્યો કુંભા છોરે મોલરે એ ભલો.
 રૂપ માગો તો ગઢવી સોનું આપુરે હાં
 અને આહુ આહુ ગરથને ભંડારરે. એ ભલો.
 સોનું રૂપ મારે અંત ઘણેરૂં રે હાં
 હું માગું કુંભા તારી રાણીરે. એ ભલો.
 અસત યોહું તો માફ સત હાફરે હાં
 અને સુનળ મુના મોલ તમારારે એ ભલો.
 સાંજ પડી સતીએ દીવડીયા રચાવ્યારે હાં
 અને મોલે આવ્યો ગઢવી ચારણરે. એ ભલો.
 હરતા હરતા ગઢવી વેણ લાવ્યારે હાં
 અને બ્યારે જીવે કુંભોરાણોરે. એ ભલો.
 સવાર પડીને થોરે ચારણ આવ્યોરે હાં
 અને મુતો માલને જગાડ્યોરે. એ ભલો.
 કરજોડી ગઢવી પાય લાવ્યોરે હાં

અને સાચું સાચું ધરમ તમારે. એ ભલો
માલદેની કુંવરી સતી લીલાવતી બોલ્યારે હા
અને મારા હરીભજનનો અમરાપરમાં વાસરે. એ ભલો

ભજન ૭૭

કુંભારાણા આપણે સાચળે જ્યારે સુષ્ટી રચાવીને
જ્યાં આઠ કુળ પરવત નવ કુળનાગ.
સતની દેરી મેઘ ધારવે ગરાઇડેલ
ત્યારે તુરીજન પોહોવ્યા સોઇ નરવાણાં
સતવિશ્વાસે સદાય મુની સીધારે હોલ. ટેક
કુંભારાણા દીલીનો સંઘ જ્યારે દારકાં ચાલ્યો હોલ
ટકો આપ્યો રોઇઢાસ ચમાર-
સોનાની ચુડીએ સતીએ હાથ ગરાયો
ચુંદડી નોડીએ આવ્યા આપો આપ. સત વિશ્વાસે ૦ ૨
અને કુંભારાણા સઘરે જેસંગ નવાચ ગળાવીયાં
પાણી નાળ્યાં ટાંક લગાર.
મેઘ માયરે જ્યારે કાયા હોમાવીડેલ,
ત્યારે પાણી ભરે સોઇ પાણીમાર. સત વિશ્વાસે ૦ ૩
અને કુંભારાણા રૂપી માતમ ધરે જામો રચાવ્યો,
ત્યારે પાટે પધાર્યા રૂપાદે નાર;
કનક થાળનો કીધો વાલે કરંડીઓ,
હેરણાં હેરે માલદેરાય. સત વિશ્વાસે ૦ ૪
અને કુંભારાણા પોકા રંગમાં પીર રામદે સીધારેલ,

સાથે સીધ્યાં તોળલેદે નારુ,
 દેવળ ચણાવી ધરમની ધન બંધાવીશ,
 અને ધન્ય ધન્ય અજમલ ધર અવતાર. સત વિશ્વાસે ૦ ૫
 અને કુંભારાણા ઢેલડી નગરમાં ત્રણ સુની સીધારેશ,
 રાવતો રણસી ને ખીમડો કોટવાળ;
 કાશીએ જઈને કરવત મેલાવીઆં,
 ખાણ છોરાવ્યાં ચૌદ હજાર. સત વિશ્વાસે ૦ ૬
 અને કુંભારાણા આપણે ધણીએ,
 જ્યારે જગન રચાવીએશ;
 ત્યારે પાટે પધાર્યાં નકલંકી રાજ,
 મેઘ માકરો શબ્દ દાખવે,
 સોઘ સંતનો અમરાપરમાં વાસ, સત વિશ્વાસે ૦ ૭

શીરહાસ ૭૮.

હરે સંતો આજ મંડપમાં આનંદ વરત્યોરેશ,
 તમે જતીરે સતિ મળી જગોરે;
 હે સંતો પ્રેમે ગુરૂજના ચરણ પખાળોશ,
 તમ મનરે વસ્તાં ફળ માગોરે હે સંતો આજ મંડપમાં—ટેક
 હરે સંતો પ્રથમ પારવતીએ શંકર પુન્યાશ,
 ઇતો નીજ્યા ધરમને માટેરે;
 હરે સંતો ધન ધન માતમ બીજ ધરમનાં,
 ઇતો સાટવીયું ચીરને સાટેરે,
 હરે સંતો પ્રજ્ઞા પ્રજ્ઞાણી આવ્યાશ,
 ઇતો પરમાર્થે પરવરીયોરે;

હે સંતો હંસલો ગીતાનો હારદ લધનેલ,
 છતો ધરમ લાખેણને વરીયારે;
 હે સંતો ઈંદ્ર ને ઈંદ્રાણી પોતેલ,
 છતો ઝોળખીયા આદ્ર સ્વામીરે.
 હે સંતો અલેકાન ઈંદ્રને આપ્યાંલ,
 ત્યારે વિષયની વેદના વામીરે.
 હે સંતો વૈલોચન પ્રદ્યાની પાસેલ.
 રૂઠો ધરમ રૂઠેમાં ધારારે,
 હે સંતો પાછો વખીને પુછી ન ભેયુંલ;
 છતો હાથે કરી ભવ હાયાંરે,
 હે સંતો ભક્તિ ભોળાપણુ લેળુ ન ચાલેલ;
 તમે ખોલ શકો તો ખોલેરે.
 હે સંતો શીરહાસ કે આ છેલ્લો જન્મ છે,
 એ તો ભેળ મળે તો ભેળેરે.

કર્મીગનાં ભજન ૭૯.

રામ નામ જળ બણો સંતો રામ નામ સળ બણો. દેક.
 આતમ તત્વ પિછાણો, સંતો રામ જળ બણો;
 પુચ્છી તેજ પવન ચોર પાની, ચારે ગગન સમાણો. રામ.
 કોણુ મરે કોણુ અવતરે ભાઈ, કોણુ છતે કોણુ હારે;
 જલદી લહેરી જવસેં ઉપની, કોણુ તારે કોણુ મારે. રામ.
 કાયા કુંભ લે જળમાંહી ધારયા, ખાહેર બીતર પાણી;
 પુટી કુંભ જલસેં ભરીઆં, સો ગત ખીરલે બાણી. રામ.

હરિ અથાગ થાહપે પાયો, સાહેર મુરતા સમાણીરે;
 હીંમર બળ ડાલે કહા કરહી, મીનહી હો ગયો પાવી. રામ.
 ગુરૂની જ્ઞાન રામ બીન બેલે, મિથ્યા વાદ કહાવે;
 કહે કબીર મુંગેકી સમસા, મુંગા હોયસો પાવે. રામ.

ભજન ૮૦.

બા ઘર કશા નહીં કીરતન નહીં, સત નહીં મીઝમાના;
 ત્યા ઘર જમડે ડેરા ફીના, સાંજ પડે સમસાના બા.
 પુલ્કે કમરો કહાહી રતહે, કહા દીખલાવત અંગા;
 કોઈ પલમાં ફના હોબયગા, જેસા અંજ પતંગા. બા.
 નાબીકમલસે નાવ ચલતહે, દવાદસ મીન ઠેગના;
 અધર તખ્તપર દેખા તમાસા, સોઈ સતગુરૂકી સાના.બા.
 વેહ વેરાગે ગુરૂગમ બગે, સતગુરૂ નામ નીનાના;
 સાધુ જનકી સેવા ન કીની, કીસ બીધ હોય કલ્યાના.બા.
 મેરી મેરી કર કર મુરખ, મિટો નહીં માન ગુમાના;
 કહેત કબીરા મુનો ભાઈ સાધુ, કીસ બીધ હોય કલ્યાના.બા.

ભજન ૮૧.

સંતો ભાઈરે ઉન ઘરકી મોસે સત સમજયો,
 જ્યાં ઘરસે પ્રદ્ધા આયાલ. (ટીક).
 સંતો ભાઈરે કાયા છોડ ચલે જળ હંસા,
 તવ જીવડા કહાં બાધ સમાયાલ. સંતો.
 સંતો ભાઈરે કાઈ પુજે શીવ શક્તિદુ,

કોઈક પીર મનાવરેલું;

સંતો ભાઈરે અલખ પુરૂષકી આદ ન જાણે,

ફાગટ ફેરા ખાવેલું.

સંતો

સંતો ભાઈરે પ્રદ્ધા વિણ મહાદેવ સ્વામી,

પથ્થરા નામ ધનાયાલું;

સંતો ભાઈરે ઉન પથ્થરેકું કાલ ન વ્ય.પે,

મુના મર મર જાવેલું.

સંતો

સંતો ભાઈરે ઘડી આ દેવલકું સખ કોઈ માને,

અણઘડ ન માને કોઈલું;

સંતો ભાઈરે તુરત સુરતસેં જો કોઈ માને,

નિરલેકા ફળ સાચેલું.

સંતો

સંતો ભાઈરે ઘાટ વઘરાટ કંછું ખીન હોતા,

પુરણ હુતી માયાલું;

સંતો ભાઈરે અજળ રજળ દોઈ નેના ખીન હોતાં,

તળ છવડા કહાંસે આયાલું;

સંતો

સંતો ભાઈરે મેં મેરી મમતાકું માર હટાયા,

તળ જઈ સુક્ષ્મ પાયાલું;

સંતો ભાઈરે સુરતા સોહાગણ ચરણ જોધ લોટી,

તળ જાય પ્રીતમ પાયાલું.

સંતો

સંતો ભાઈરે સાધન સમજ મન મેરા,

શુદ્ધમસે લોદ પાયાલું;

સંતો ભાઈરે કહેવ કપીર અલખ અવિનાશી,

ચમકે ચંકટસે છોડાયાલું.

સંતો

ભજન ૮૨.

રામ ભક્તિ તેં કયું નહીં સાધી,
 તે કેમ ન મુવા જીવ અપરાધી. (ટેક).
 ધરી મનખા દેહ જગમેં વીગોઈ,
 પુત્ર પહેલે વાકી મા કયું ન મુઈ. રામ૦
 ગભં ભજન કયું ન મોઈ તેરી માઈ,
 જોણે ન સેવ્યા હોયે રઘુરાયે. રામ૦
 શુનકાકો બેટો ખાપ કીનહીંકું કહેવે,
 શુરૂ વિના જ્ઞાન ચેલા કીનહીંસે લેવે. રામ૦
 કહેત કબીર મુનો સુંદર રૂપા,
 રામ ભજન બીન પડો જળ કુપા. રામ૦

ભજન ૮૩.

બંગલા ખુબ બન્યા મહારાજ, જ્યાંમેં નારાયણ બોલે ટેક
 ઇસ બંગલેમેં દશ દરવાજા, બીચ પવનકા ચંભા;
 આવત જાવત કોઈ નવ દેખે, એહી બડા અચંબા. બંગલા૦
 ઇસ બંગલેમેં બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સુવેરી;
 તાલ પખાજ કોર મરદાંગ બાજે, રાગ છત્રીસેં આવે. બંગલા૦
 હાડ ચામકી દેહ બનાઈ, તામે નાહીકા કેલ;
 જાણગરને મેલ મચાયા, રંગ ખુશ ચડાયા. બંગલા૦
 પાંચ પચીસેક પાતર નાચે, મનુવા તાલ સજાવે;
 સુરતકી નુરતકી મરદાંગ બાજે, રાગ છત્રીસેં આવે. બંગલા૦
 રામ રામથી છોંચ બસાઈ, ત્રણ ગુણકા ગણા;
 કહેત કબીર મુનો ભાઈ સાધુ, ચેતન મનવાચલા બંગલા૦

ભજન ૮૪.

રામ ભજનસે લાગરે વીરા કબીરા,
 કબકા ભયા વેરાળી હ હો હો હો—દોઢ
 અંદાળી નહોતા ને સુરજળી નહોતા રે હો હો હો
 મોતા નવ લખ તારારે વીરા૦
 મહાદેવજીકા જનમ ખી નહોતા રે હો હો હો,
 ને દનકા બેખ હમારારે. વીરા૦
 ધરણી નો'તી કયાં જનમ ધરૂં ગોરેહો,
 નીર નહોતાં કયાં ના'વુ'રે. વીરા૦
 પૃથ્વી નહોતી ત્યાં પાવ ધરૂં ગોરેહો,
 અખંડ હોય ત્યાં જાવુ'રે. વીરા૦
 અધોર અંધકારમાં કાંઈ નવ સુઝેરેહો,
 નો'તા શુરૂ નો'તા ચેલારે. વીરા૦
 તે દીનકી સુંડ સુંડાવી રે હો હો,
 તે દીના ફૂંડે એકીલા રે. વીરા૦
 પે'લા જુગમાં પતર પાવડી લીધારે હો હો,
 દુન જુગમાં ઝોળી ઝંડારે. વીરા૦
 ત્રેતાજુગમાં હાડખ ધ બાંધ્યારે હો હો,
 કળજુગમાં ઝોળી ઝંડા રે. વીરા૦
 સહેજ સહેજે શુરૂ ચેલા મળીઆ રે હો હો,
 શુરૂ મળ્યા રામાનંદારે. વીરા૦
 કહેત કબીરા સુણો સાધુ રે હો હો,
 જ્ઞાન ભયા જ્ઞાનંદારે. વીરા૦

ભજન ૮૫.

રામ સમર રામ સમર, રામ સમર ભાઈ;
 રામ નામ સુમર બીન, જુડત ભવ માંહી. ટેક૦
 બનિતા સુત દેહ ગેહ, સંપતિ સુખદાઈ;
 ઈનમે કછુ નહીં તેરો કાળ જાત ખાઈ. રામ૦
 અબમેલ ગજ ગણિદા, પતિત કર્મ કીને;
 સોબી ઉતર પાર પડે, રામ નામ લીને. રામ૦
 સકર ફકર ચોની ભ્રમત અબ કયું લાજ ન આઈ;
 રામ નામ છાંડ અમૃત, કાહેકું વિખ ખાઈ. રામ૦
 ધર્મ કર્મ તજી કુકર્મ, રામ નામ લેહી;
 ગુર પ્રસાદ સુન કબીર, રામ કર સનેહી. રામ૦

ભજન ૮૬.

અબ તમ કબ સમરોગે રામ
 ગર્લ કુલીસે જપ તપ કીને
 નીકલ હુવા ખેખમાન અબ૦
 બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયો,
 તરૂન પનમેં કામ. અબ૦
 હાથ પાંચ જબ કાંપન લાગે,
 નિકલ ગયે અવસાન. અબ૦
 જુઠી કાયા જુઠી માયા,
 આખર મોત નિદાન. અબ૦
 કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ,
 જીવડા દો દીનકા મીજમાન. અબ૦

ભજન ૮૭.

ખલક સખ રેનકા સપના
સમજ મન કેા નહીં અપના.

ટેક૦

કઠણ હે લાભકી ધારા,
ખહે સખ જાત સંસારા.

ખલક૦

ધડા જ્યું નીરકા કુટયા,
પતા જ્યું ડારસું તુટા.
એસી નર જાન છાંદગાની,
સમજ મન ચેત અલીમાની.
ભુલ્યો મત દેખ તન ગોરા,
જગતમેં જીવના ચોરા.

ખલક૦

તબે મહ લોભ અતુરાઇ,
રહો નીસંક જગ માંછ-
કુટુંબ પરીવાર સુત ઢારા,
હિસી દીન હોયગા ન્યારા.

ખલક૦

નિકલ જખ પ્રાન બવેગા,
કેઇ નહીં કામ આવગા
સદા મત જાનો એ દેહા,
લગાવો રામસે નેહા.

ખલક૦

કાટેગી જન્મદી ફાંસી,
કહે કળીર અવીનાશી.

ખલક૦

આપુનાં ભજન ૮૮

પાણીનો ખેલ બનાવ્યોરે,

એની ઠહીએ અક્ષર ઘણી,
 સહુથી રમનારો રે;
 શોભા તો એના નામ તણી.
 ખંડ એ પાણીને ખોટું એ પાણીને,
 પાણી અપ્રીણીને ખાંડ;
 એ પાણીથી થયાં નર નારી.
 એ પાણીથી પ્રજ્ઞાંડ.
 પાણીનું બન્યું મોતીરે,
 પાણીની બની હીરાકણી.
 પાણીની અમુલ્ય કાયા બનાવી,
 હાડ આમ લોહી માંસ;
 પાણીનાંરે પશુ પંખી બનાવ્યાં,
 પહાડ પથરને આસ
 પાણીના હાથી ઘોડારે,
 પાણીની સાલ પામરી બની,
 પાણીનારે પથરંગ બનાવ્યા,
 અઢાર જાતનાં રે અત્ર,
 હુથી ન્યારો મારો સાંઈ ખીરાબે,
 તેને રેખીને થયો છું કંઝ;
 સંગ કીધો તેનોરે,
 સતા તો આત્માની ઘણી.
 અક્ષરતિ અક્ષર પ્રજ્ઞા નિપાવ્યા,
 તે અક્ષરથી નરને નાર;

ટેક૦

પાણી૦

પાણી૦

પાણી૦

ઓંકારથી ત્રણ ગુણ નીપાવ્યા,
એ અઠાવીસ નીરધાર,
ઓગણત્રીસમા મહા વિષ્ણુ રે;
ત્રીસમા બાપુ ગાય ભણી

પાણી૦

ભજન. ૮૯

નામ જેણે જાણ્યું રે તે તો વેદ ચારે ભણ્યો;
લેદ જેણે જાણ્યોરે, તે તો ખરો તરત બન્યો-ટેક૦
અત્રીશ આબ્રણ અંગે ધરી નારી, નાક વિના સો શણગાર;
કવીએ જો આપનું આપ ન જાણ્યું તે કેમ કરી ઉતરે પાર,
સાર કયંથી મળશેરે, ભણ્યો ખરો પણ ગણ્યો નહી. નામ૦ ૧
વાંઝણી નારીને સ્વપ્નું આપ્યું છે, પુત્ર નથીરે એની પાસ;
એમ ભજન દેખા દેખી કરે છે, તેની કેમ પુરી થાશે આશ.
કેને બાપ કહેશે રે, વેશ્યાએ જે પુત્ર જાણ્યો. નામ૦ ૨
નામ ગુણને રૂપને નાશ, વળી ચોથું પદ અવીનાશ;
એ ચોથા પદનો બેદ જાણે, તેને કહીએ હરી તણો દાસ,
કંઠણ કમનો રે સંશય એક પળમાં હણ્યો. નામ૦ ૩
ગરીબી રાખી નમે ગુરૂને, ચાહો કરો શબ્દનો તોલ;
આપણ થકી જો અઢકો મળે તો, તેનો ધારણ કરજો બોલ;
ગુરૂને સંગ બાપુરે, અનામી નામ પોતાનો બન્યો. નામ૦ ૪

ભજન ૯૦.

કામ કોષ એર લાલ મોહકો, જોજન દુર ભલાવે;
ઈસમે કુચ્છ સદેહ નહી હે, મોક્ષકી પદવી પાવે. કામ૦
ભવસાગરકા કઠીન હે તરના હરકોઇ ગોથે આવે,

જ્ઞાનકી બેઠી સતકી બસા, નિશ્ચય પાર લગાવે. કામ૦
 જળધર કૃપા હોવે જ્ઞાન નેત્ર ખુલ જાયે,
 કપટ દંભકા ધુલે મૌલ સખ, શુદ્ધિ મનમે આવે. કામ૦
 રાત અંધારી આધી ચલતી, ડગર હાથ નહીં આવે;
 અગવા અપના કરો જ્ઞાનકા, છતેમેં રાહ બતાવે. કામ૦
 ધર ઉધર કયોં ફીરે ભટકાના, કયોં મનકો ભટકાવે;
 જગત પીતા પર નિશ્ચ હો તું, મન સ્થીર હોજાવે; કામ૦
 કશ્વર ભક્તિ કર રાત દીન, ઉસીમેં ધ્યાન લગાવે;
 ઉસીસે નિશદિન કરે યાચના, મન મંગા ફળ પાવે. કામ૦
 વેદક ધર્મ ગૃહન કરે ચોર વેદક ચલન બનાવે;
 એક ધર્મરકી રહે ઉપાસક, તબ પર મુક્તિ પાવે. કામ૦
 સત્યકા સેવન જે કોઇ રખે શુદ્ધ ચિત હો જાવે;
 ઇસકે બીજના નહિ ચિત શુદ્ધ હો
 કીત નારી ગંગા નાહાવે. કામ૦

અજય અમર જો અવીનાશી હે, ઉસીસે પ્રીત લગાવે,
 ઉસીકા કેવળ રહે ઉપાસક, અક્ષય સુખકો પાવે. કામ૦

ભજન દર.

વાણી વાણીરે મારા સતગુરની વાણી,
 છતવા પરણાવી બાપે મુઓ દેર આણી-ટેક૦
 ખીલો દુજે મારે લેસ વલોણે
 સસરો પારનીચે ને વહુલ હીચોળે
 ખેતર પાક્યું રે રખવાળાને બાપો
 ઉલટો મરગલે પાસાધીને બાંધ્યો વા૦

હોઠે હાંડી ઉપર ચુલો ચડીએ
 જળ કેરી માછલીએ બગવાને મળીએ ૧૦
 આજ વરસેરે જમીન પરમે
 નેવાંના નીર તે મોલેજ ચડશે, ૧૦
 બારો બોલ્યારે મહંદરકો પુત્ર
 મેલી મમતાને ભયો અબધુત. ૧૦

ભજન દર.

રાગ ઠાકી.

ટીટોડી ઠહે તણએરે,
 ભુમી ઉપર ભાર થશે;
 અને અઢાર ક્ષોણીરે ફળ તો અટવાઈ જશે. ટેક૦
 લોમી તણ જમ બોમી વસીએ,
 પણ ભાવિત્થિતી નવ ભુલે.
 કૃષ્ણ કર્યું તે કોઈથી ન મટે,
 શું ડહાપણમાં ડુલ્લે હજુર હુકમથીરે,
 હોનાઈ તે સહેજે હશે, ટીટોડી૦
 રામ પ્રગટીને રાવણ રોળ્યો,
 જળમાં બાંધી પાળ;
 સોનાની લંકા ક્ષણમાં લુટાવી,
 વીલીક્ષણ કર્યો ભુપાળ,
 વિશે ભુજ વીઢ્યારે,
 છેલાં મસ્તક હશે. ટીટોડી૦
 પ્રદહાહણી પ્રતિજ્ઞા પાળી,

ને હરણાકશ્યપકું હણ્યો.
 નરસીંહ રૂપ ધર્યું મારે નાથે,
 બ્રહ્માના વરને ન મણ્યો,
 હાપેક્ષ સર્વે હેઠૂરે.

ઉગરે નહીં ઉપાય કશે.

દીટોડી૦

ગજ ઘંટ નાંખીને ઈંડાં ઉગાર્યાં,
 પક્ષીની કરી પ્રતીપાળ.

નરસીંહ નર સર્વથી સમર્થ,
 રીજે કીજે રખવાળ;

લાળ મને લાધીરે,

હરી જેના મનમાં વસે.

દીટોડી૦

ભજન ૯૩.

કર મન ભજનનો વેપાર,

ભજનનો વેપાર.

ધણી તારા નામનો આધાર

કર૦

પ્રથમ સમરૂં સારક,

મણુપત લાગું પાય.

દેવના શુર દેવ સમરૂં.

મને જ્ઞાન જ્ઞાન બતાવ.

કર૦

જેની હીશાએ મારો જીવ નહીં,

માન મટતું જાય.

અમૃત પ્યાલા સભર ભરીયા,

દેખતાં વીખ ખાય.

કર૦

કાગ વાણી છોડ માયલા,
હંસની ચાલે ચાલ.
પાંજરામાં પંખી બોલે,
તેમ રામશું લે લાવ. રામ૦
માયલામાં બાવ રાખો,
હેત રાખો ધાર.

નુગરા નરશું દુર રહેતાં,
બેધ એનો તાર. કર૦

પાંચ સાત નવ બાર કરોડ,
તેત્રીશ તું અવતર.
રાવત રણુશી બોલીઆ,
મારા ગુરૂ બેડલો તાર. કર૦

આરતી પ્રસાદીની.

ગુરૂ ભારા પુરણામાં પ્રસાદી,
એવા અજન અવીનાશીરે સંત પધારીયા;
તમપર વારીરે અલક પધારીયા
ગુરૂ ભારા પ્રેમના પાટ ઢળાવું
રૂડે નવલખીએ નવરાવુંરે. સંત૦
ગુરૂ ભારા ધુપ ધ્યાન આરતી ઉતારૂ,
રૂડે મોતીડે વધાવુંરે, સંત૦
ગુરૂ ભારા જે ઘેર સંતજ બોલે,
તે તો અમરાપરને તોલેરે. સંત૦

શુદ્ધ ભારા કરજેડી રહીએ સામા
હરી ચરણે ગંગારામારે.

સંત૦

દશ અવતારની આરતી.

પદ ૧.

જેણે નારાયણ નામ ના જાણ્યું,
તેણે જનુનીનું દુધ લગાવ્યું.

લક્ષ ચોરાસીના ફેરા ફરી આવ્યો.

માડ કરી મનુષ્યાદેહ પામ્યો.

જેણે.

આઠે પોહોર નીદ્રામાં ઘેરાણો,

હરી રસ હીરલો હાથે ગુમાવ્યો.

જેણે.

મીથ્યારે મુખમાં મુરખ શું વળગ્યો.

રામ બજન ખીન સળ દીન ખોયો.

જેણે.

ધન ને પુત્ર તે વાદળ ફેરી છાયા,

ઉડી જાશે હંસલો ને પડી રહેશે કાયા.

જેણે.

સાતે સમુદ્ર ફરી ફરી આવ્યો.

આરે આવીને નાવ ડુખાવ્યું.

જેણે.

રામચંદ્ર અજ્ઞેધાના સિંધુ.

તુલસીદાસડો ત્રાસ મીટાયો.

જેણે.

પદ ૨.

જેને વીચારી જીવ જીવ્યમાં,

મરવું તે તો સહી;

કાળ જપાટો કારમો આવશે,

ગુહા બાળક જાશે મહી.

જેને.

જાયા તે તો બાવાને કાળે,
ઠાલી સોચના શી થઈ;
મોટા મોટા રાજા વહી ગયા,
તેની ખખર આવી નહી,
હંચી મેડી ને હાટ હવેલી,

બેને•

એવી બાળત પડી રહી;
પુન્યને અર્થે પાછ ન વાવરી;
એની ઠાઠડી ઠાલી ગઈ.

બેને•

કંચન જેવી કાયા તારી,
રજા અડવા દેતો નહીં;

શહેર છોડી સમશાને સુતો,
તારી ગોંદરે ભસ્મ થઈ.

બેને•

હરી બજો તમે હડેથી ચાલો,
એવી વેઠમાં વાણી થઈ;

મુરશ્યામ કહે જેણે હરી બજાયા,
તેની જગતમાં હતો થઈ.

બેને•

પદ ૩.

રામબાણુ વાગ્યાં હોય તે બણે,
હરીનાં બાણુ વાગ્યાં હોય તે બણે.

ધ્રુવને લાગ્યાં પ્રેલાદને લાગ્યાં,
તો ઠસીને બેઠા ઠેકાણે;

ગજવાસમાં મુકદ્દેવજીને વાગ્યાં,
તો વંચાયા વેઠ પુરાણે

સમ•

મોરધ્વજને હરી મળવાને આવ્યા,

તો હરજી આવ્યા ઠેકાણે;

મુસ્તક ઉપર કરવત મેલ્યાં,

તો સીને પુત્ર જે તાણે.

રામજી

મીરાંબાઈ ઉપર કૅપ કરીને,

શણૅજી ખડગજી તાણે;

ઝેરના ખ્યાલો ગીરધરજીએ આરોગ્યા,

તો અમૃત કર્યારે ઠેકાણે.

રામજી

નરસીમે'તાની હુંડી સ્વીકારી,

ખેપ ભરી શરે નાણે;

અનેક ભક્ત ને એણીપેરે ઉગાયાં,

તો ધનો ધીરજી આણે.

રામજી

પદ. ૪

જાજ મયાતાં અમે રામ જીવનમાં,

ખ્યાલી મરે રસ પાયો, હરી રસ પુરણ પાયો.

પહેલો ખ્યાલો મારા ગુરુજીએ પાયો,

જીજે ખ્યાલે થઈ છું ઘેલી;

જીજે ખ્યાલો મારે રામ રામ વ્યાપો,

શાયે ખ્યાલે ચક્રમાં ચુરરે.

હરીરસ.

મોટા જોગેશ્વર એનો મર્મ ન બાણે,

તે મારા મંદીરીયામાં માલે.

હરીરસ.

સવા સુવાસણ મારા પ્રભુજીની પાસે,

અખંડ એવાતણ હરીએ આખ્યો.

હરીરસ.

રમીયા સંગાતે અમે રંગભર રમતાં,
 દેહનાં દુખડાં સરવે કહતાં.
 વલભના સ્વામી અમને શરણે લેજો,
 મનનાં સુખડાં અમને રસ દેજો.

હરીરસ.

હરીરસ.

પદ ૫

સુખ કયાં ન જાય સતસંગનાંરે,
 અંગ ઓઢે શીતળ થાય.
 સુખ બ્રહ્મલોકથી ભારે ઘણારે,
 વૈકુંઠથી વધતો જાય.
 સુખ ઇંદ્રપુરીથી અધિક છેરે,
 એનાં વેદ કરેછે વખાણુ.
 જેને અડસઠ તીરથ ધર આંગણેરે,
 ત્યાં હરીજન હરીરસ ગાય.
 જેને આશા તૃષ્ણા ઘણી ઇંરવારે,
 સતસંગથી અળગાં થાય.
 હાસ રતનો કહેછે સતસંગનેરે,
 ભય લક્ષ ચોરાસીનો જાય.

સુખ.

સુખ.

સુખ.

સુખ.

સુખ.

સુખ.

પદ ૬

સીતા રામ સમર ધડી ધડી,
 કાયા કાલ જશે પડી.
 રાત દીવસ રળતો ને ખપતો,
 ધંધો કરતો ધડી;
 આજખણમાં સમજ્યો નહીં ,

તારી મહેનત માથે પડી. સીતારામ०

પોઢતો પલંગે ને ઓઢતો પામરી,

અદપ સુખમાં, સુધ રહ્યો

તારી જમે બાય છે ચડી સીતારામ०

સોનાની ચાખડીએ ચડતોને,

હીરલા રત્ન જડેલ;

એવા કકંડી ફેબુવાળા,

જમડા બશે જડી સીતારામ०

જભા જલાસે નાડુ છુટાસે,

નાડીએ નીર નહી ઉતરે નહી;

હબર વીંછીની વેદના થાશે,

ચોઈ દશે આવશે ચડી. સીતારામ०

ખુટલ ધન તેં ખચ્યું નહી ને,

દાટયું રહેશે ઘડી;

દાસ ધીરો કહે સોય દડ દીઠા,

કોઈ બાંધી ગયું નહી ગાંઠડી સીતારામ०

પદ ૭

લેતાં લેતાં નારયણનું નામ, દુનિયા લાગે છે.

હરીમંદીર બતાં પાવલીયા દુખે,

ફરી વળે છે આંખું ગામ.

દુનીયા०

જમડો થાય ત્યાં દોડી દોડી બાય,

બુલી ગઈ ઘરડાનાં કામ.

દુનીયા०

સતસંગ કરતાં લાંછન લાગે,

અરચા કરે છે બધું ગામ. દુનીયાં
 બાઈ મીરાં કહેછે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
 તમને લાગેને થઈ છું ન્યાલ. દુનિયાં

પદ ૪

ગોકુળમાં પધાર્યાં ગોવિંદ, કે નંદલોને ઘેર વધામણાં;
 નંદલોએ કંચન પાટ ઢળાવીઆ,
 માતીનારે પુરાવ્યા ચોક. કે નંદલો
 નંદલોએ વેગે વીપ્રને તેડાવીઆ,
 જોવરાવેરે જડુપતિનાં નામ. કે નંદલો
 કહે છે કૃષ્ણ કેડીલો નામ પાડ્યો,
 જોવે નામેરે મોહ્યાં જસોદાનાં મન. કે નંદલો
 નંદલોએ હેમનાં દાન અપાવીયાં,
 વસના વરસાવ્યા વરસાદ. કે નંદલો
 નંદલોએ વેગે વીપ્રને વીદાય કર્યા
 જાણે ચાલ્યારે મોટા મુનીવર દેવ. કે નંદલો
 ગોકુળમાં વાળંત્ર વાગીયાં,
 મથુરામાં ગડગડીયાં નીશાન. કે નંદલો
 કુંતો જાઉં રે વલ્લભસુતને વારણે,
 જલ્લીદારીરે ગાય માધવદાસ. કે નંદલો

સમાપ્ત.

જાહેર ખપ્પર.

ભક્તશીરોમણી ભજનોનો સંગ્રહ કિં. ૦-૮-૦

સત્યવાન સાવીત્રી અને જાતમા

ઓડણ

કિં. ૦-૫-૦

ચતુર સુંદર (બાર ભાગ)—૨સૌક

મરખીઓથી ભરપુર

કિં. ૦-૧૨-૦

હોથલ પદમણી-પતિવ્રતા સ્ત્રીઓ માટે

ખાસ વાંચવાલાયક પુસ્તક

કિં. ૦-૧૨-૦

છેલજરાર સતી મુમના

કિં. ૦-૧૨-૦

પારસમણી ભજન સંગ્રહ.

કિં. ૦-૮-૦

એ સિવાય અમારી પાસેથી તમામ જાતના પુસ્તકો વારતાઓનાં-નાટકોનાં-ભજનોનાં તે જ નિશાળમાં ચાલતાં પુસ્તકો સામટાં તથા છુટક મળશે.

તમામ જાતનાં પુસ્તકો છાપનાર

તેમ કીફાયત ભાવે વેચનાર

બુકસેલર મંગળદાસ જોઈતારામ

રીયીરોડ અમદાવાદ.

